

Het certificatieschema omvat:
 Certificatie criteria MPS-SQ
 Bijlage A: Voorbeeld vignet
 Bijlage B: NL MPS-SQ Sanctiereglement
 Bijlage C: Wildlife Toxicity of Pesticides
 NL MPS- Zwarte lijst werkzame stoffen

Lijst versie-updates/herzieningen

Versie	vervangt versie	vervangt verouderd document	nieuw document wordt van kracht	beschrijving van wijziging
8.1-190509	8-160908	1 juli 2009	1 juli 2009	aanpassing/ verduidelijking van aantal interpretaties
8.2-080909	8.1-190509	7 oktober 2009	7 oktober 2009	aanpassing/ verduidelijking van aantal interpretaties
8.3-031109	8.2-080909	1 januari 2010	1 januari 2010	aanpassing/ verduidelijking van aantal interpretaties
8.4-010112	8.3-031109	1 januari 2012	1 januari 2012	update Zwarte lijst
8.5-180912	8.4-010112	18 september 2012	18 september 2012	aanpassing interpretaties
9-010414	8.5-180912	1 april 2014	1 april 2014	verplichte deelname MPS-ABC, NEN 4400 gecertificeerd uitzendbureau

	Eisen	Interpretatie
! 1.2.6	Het fysiek lastigvallen of psychologische onderdrukking, met name van vrouwelijke, homoseksuele werknemers en/of medewerkers uit minderheidsgroepen, zal niet worden getolereerd en het bedrijf dient ervoor te zorgen dat er maatregelen worden genomen om deze praktijken te voorkomen.	<ul style="list-style-type: none"> * Schriftelijke procedures en gedragslijnen ter voorkoming van discriminatie, intimidatie, dwang in welke vorm dan ook moeten opgesteld worden in een taal die door alle werknemers begrepen wordt (indien nodig in meerdere talen); deze procedures dienen in het ideale geval voor allen zichtbaar opgehangen worden. * Getuigenissen van werknemers (inclusief seizoenskrachten, onderaannemers en uitzendkrachten) moeten aantonen dat men kennis heeft van de procedures;
1.2.7	Het bedrijf dient de verkiezing of implementatie van een personeelsvertegenwoordiging voor vrouwen te stimuleren, waarbij zij de taak krijgt om zaken aangaande geslacht zoals bescherming, anti-discriminatie en promotie van vrouwelijke werknemers aan te kaarten.	<ul style="list-style-type: none"> * Bevestiging door vrouwelijke werknemers waarbij aangetoond wordt dat zij begrijpen dat ze de gelegenheid hebben om een personeelsvertegenwoordiging voor vrouwen op te zetten als zij dat wensen. Als dit nodig is, dan moet het bedrijf hiertoe ook gelegenheid bieden. * Bijv. opnemen in bedrijfsreglement
1.2.8	Het bedrijf moet een plan voor gelijkheid opstellen in overleg met de medewerkers of de personeelsvertegenwoordiging voor vrouwen ten aanzien van vrouwelijke medewerkers en groepen die oorspronkelijk gediscrimineerd werden.	<ul style="list-style-type: none"> * Het bedrijf moet aantonen dat er een schriftelijk plan / beleid is waarin de gelijke kansen voor vrouwelijke werknemers en oorspronkelijk gediscrimineerde groepen beschreven staan. Dit moet ook geïmplementeerd zijn. * Bevestiging door werknemers en controle van documentatie. * Bijv. opnemen in bedrijfsreglement
1.2.9	Het is sterk aan te bevelen dat het bedrijf een plan opstelt, in nauw overleg met de vrouwen en de vakbond, of in afwezigheid van een vakbond, de onafhankelijke OR of PVT, om seksuele intimidatie te bestrijden en te voorkomen dat, naast het creëren van bewustzijn, uitgebreide klachtenprocedures en sancties moet bevatten.	<ul style="list-style-type: none"> * Schriftelijke procedures ter voorkoming van discriminatie, intimidatie, dwang in welke vorm dan ook moeten opgesteld worden in een taal die door alle werknemers in het bedrijf begrepen wordt; * Een adequaat systeem voor klachtenregistratie en sancties ten aanzien van discriminatie, intimidatie, dwang etc. moet geïmplementeerd en beschikbaar zijn. * Bevestiging door werknemer. * Bijv. opnemen in bedrijfsreglement
	1.3 Dwangarbeid	<i>(ILO Conventions 29 and 105)</i>
! 1.3.1	Er zal nimmer gebruik worden gemaakt van dwangarbeid.	<ul style="list-style-type: none"> * In deze eis ligt het verbod opgesloten onder welke voorwaarde dan ook gebruik te maken van dwangarbeid in enigerlei vorm, waaronder mede wordt verstaan werk dat verricht wordt voor de afbetaling van schulden, dwangarbeid en/ of verplicht werk door gedetineerden. Werknemers moeten volledig op de hoogte gebracht worden van de arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden waaronder werkgerelateerde taken voordat zij in dienst treden en zij moeten op de hoogte worden gehouden van wijzigingen hiervan tijdens hun dienstverband. * De bepalingen van het arbeidscontract dienen aan de werknemers volledig en op een voor hen begrijpelijke wijze te worden bekendgemaakt. * Het contract mag op geen enkele wijze in verband kunnen worden gebracht met betalingen die de werknemers zouden moeten verrichten, of met schulden die zij om enige reden zouden aangaan.

	Eisen	Interpretatie
! 1.3.2	Werknemers kunnen niet worden verplicht hun identiteitsdocumenten als "onderpand" aan hun werkgever af te staan.	<p>E.e.a moet kunnen worden aangetoond met bijvoorbeeld het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Het bedrijf of de directie heeft geen originele documenten van werknemers in het bezit, zoals paspoort of geboorte akte. * Werknemers kunnen bevestigen dat zij niet gevraagd worden om een onderpand in bewaring te geven in vorm van identiteitspapieren of geld. * Werknemers kunnen bevestigen dat zij alternatieve opties hebben naast het laten toenemen van schulden aan het bedrijf of bedrijfsgerelateerde organisaties (zoals winkels en onderdak). Zij kunnen ook bevestigen dat zij vrij zijn deze opties te gebruiken en daar waar er geen alternatieve opties zijn, dat de goederen met korting of onder de marktprijs ter beschikking worden gesteld. * De aanwezigheid van opleidingshandboeken, klachtenprocedures en/of arbeidscontracten. De werknemers moeten bekend zijn met de strekking daarvan en weten in hoeverre zij daar zelf als werknemer baat bij hebben. * De werknemers zijn na afloop van de werkdag vrij om het perceel van de onderneming te verlaten. Van hen wordt niet verlangd dat zij permanent op het bedrijfsterrein verblijven. Als een werknemer gevraagd wordt op het perceel te wonen dan moet het bedrijf een gerechtvaardigde uitleg geven waarom dit nodig is in relatie tot het soort werk. * De werknemers hebben bij de onderneming geen grote of langlopende schulden uitstaan, die zij alleen kunnen voldoen door werkzaam te blijven op het bedrijf. * Bevestiging door werknemer.
1.4	Minimumleeftijd	<i>(ILO Convention 138, 182 and ILO Recommendation R146)</i>
! 1.4.1	Kinderen die onder de leerplichtwet vallen of jonger dan 15 jaar zijn, afhankelijk van welke leeftijd hoger is, zullen nimmer door een bedrijf in dienst worden genomen.	<ul style="list-style-type: none"> * De minimumleeftijd van de ILO van 15 is bindend, tenzij de nationale wet of een andere wet die van toepassing is strenger is, waarbij de strengere wet bindend is. * Het aantal uren om te reizen van en naar school en werk plus de tijd op school of werk mag niet meer zijn dan 10 uur per dag.
! 1.4.2	Een minderjarige werknemer die wordt vervangen dient gedurende de overgangsfase adequate financiële bijstand en goede scholingsmogelijkheden te worden geboden.	<ul style="list-style-type: none"> * Bedrijven zijn verantwoordelijk voor het zorgen van bijstand, en indien nodig voor de financiële bijstand, voor kinderen die vervangen zijn. Dit betreft ook het promoten van effectief onderwijs aan deze jongeren in samenspraak met de lokale instanties.
1.4.3	Het is sterk aan te bevelen om geen kinderen jonger dan 18 jaar aan te nemen. (ILO Convention 184)	<p>E.e.a moet aangetoond worden door o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Gedocumenteerd bewijs van de leeftijd bij aanname. * Er bestaan schriftelijke richtlijnen voor de soort contracten en arbeidsvoorwaarden die geschikt zijn voor werknemer jonger dan 18 jaar. * Stages of leertrajecten mogen niet worden misbruikt om jonge werknemers minder te betalen dan volwassenen, terwijl hetzelfde soort en dezelfde hoeveelheid werk van hen verlangd wordt. * In landen waar de nationale wet anders bepaalt (bijv. in Europa) moet de nationale wetgeving gevolgd worden.
! 1.4.4	Kinderen en adolescenten jonger dan 18 jaar mogen niet 's nachts of onder gevaarlijke en ongezonde omstandigheden werken.	<ul style="list-style-type: none"> * Kinderen en jonge werknemers mogen niet blootgesteld worden aan situaties op of buiten de werkplek die gevaarlijk of ongezond zijn. * Kinderen en jonge werknemers mogen niet werken als het buiten donker is.

Eisen

- ! 1.4.5 Het is verboden voor werknemers om hun kinderen of elk ander kind mee naar de werkplek te nemen om hen te helpen of ander werk te doen.

Interpretatie

* Het bedrijf communiceert beleid t.a.v. kinderarbeid naar zijn werknemers, kinderen in dienst en hun familie en informeert hen over bestaande programma's voor jonge werknemers. Bewijs voor deze communicatie in vorm van notulen van vergaderingen of opleidingsmateriaal moet beschikbaar zijn. Het bedrijf moet crèches and scholing ondersteunen.

(ILO Convention 110 Part IV en 170)

1.5 Arbeidscontracten en lonen

- ! 1.5.1 Alle werknemers dienen op basis van een wettelijk bindende arbeidsovereenkomst te worden aangesteld. Dit contract moet ondertekend worden door werknemer en werkgever. De werknemer is zeker van doorbetaling bij ziekte, handicap of ongeval. De opzegtermijn van een contract moet voor werknemer en werkgever gelijk zijn. De werknemer dient een kopie van het getekende contract te ontvangen.

* Zowel voor seizoenswerkers als voor vaste werknemers moet het dienstverband via wettig bindende contracten geregeld zijn.

* Alle werknemers moeten toegang hebben tot alle relevante informatie. Werknemers dienen een kopie van hun ondertekende contract te krijgen.

* Voor elke werknemer moet er een persoonlijk dossier aangemaakt worden waarin de originele, getekende documenten worden bewaard en die worden opgeborgen door de verantwoordelijke persoon op een veilige plaats (dus een afsluitbare dossierkast).

* Op verzoek moeten deze persoonlijke dossier toegankelijk zijn voor inspectie. Auditoren kunnen om kopieën van deze documenten vragen van werknemers die in verschillende functies werken, van mannelijk en vrouwelijke werknemers in dezelfde functie en van elke periode.

* Loonstroken en salarisafschriften.

- ! 1.5.2 Deze voorwaarden gelden ook voor tijdelijk en parttime personeel en onderaannemers en uitzendkrachten, voor wie de ILO Conventies 110 en 170 ook moeten gelden.

* Zie punt 1.5.1

* In sommige landen is het gebruikelijk dat bedrijven met verschillende uitzendkrachten en seizoenarbeiders werken die een contract met het uitzendbureau / loonbedrijf hebben getekend in plaats met het bedrijf zelf. In dit bijzondere geval moet er een duidelijke overeenkomst tussen de directie en het uitzendbureau / loonbedrijf beschikbaar voor inspectie zijn. Dit contract moet naast andere verplichtingen voldoen aan de ILO Conventies 110 en 170 (dienstverbanden en lonen en zaken op het gebied van bedrijfsveiligheid en gezondheid). Dit moet te verifiëren zijn.

- ! 1.5.3 In deze arbeidsovereenkomst dienen tenminste te zijn neergelegd: de taakomschrijving, het aantal werkuren, het loon alsmede de algemene arbeidsvoorwaarden van de werknemer.

* Alle werknemers (inclusief seizoenarbeiders, onderaannemers en uitzendkrachten) moeten een getekend contract hebben die alle noodzakelijke zaken bevat. Het arbeidscontract dient in voor de werknemers begrijpelijk bewoordingen te zijn opgesteld.

* In het geval dat een persoon analfabeet is, moet het arbeidscontract voorgelezen en uitgelegd worden aan deze persoon. Dit moet aangetoond worden.

* Als het bedrijf een CAO heeft ondertekend, dan moeten alle arbeidscontracten daarnaar verwijzen om zo alle arbeidsvoorwaarden te dekken. Als er geen CAO is, dan moeten de arbeidscontracten verwijzen naar wettelijke bepalingen voor arbeid.

* Alle werknemers moeten in het bezit zijn van een getekende en up-to-date functieomschrijving waarin taken en verantwoordelijkheden worden genoemd.

- ! 1.5.4 Tijdelijke arbeidscontracten (of arbeidscontracten voor bepaalde tijd) en uitzendovereenkomsten voor bepaalde tijd zijn alleen toegestaan in piekperiodes en wanneer er speciale taken moeten worden uitgevoerd.

* Piekperiodes zijn aantoonbaar drukke periodes gerelateerd aan teeltcycli en/of speciale gelegenheden zoals Valentijnsdag of Moederdag etc.

* Speciale taken zijn taken die vakkennis of speciaal gereedschap vereisen. Deze speciale taken zijn voor een bepaalde tijd.

* Jaarrond oogsten/veredelen van producten door (dezelfde) contractarbeiders is alleen acceptabel als de directie zich houdt aan de nationale arbeidswetgeving van het land waarin het produceert.

Eisen

- ! 1.5.5 Wanneer er gewerkt wordt met onderaannemers en/of uitzendkrachten dan moet de directie van het bedrijf checken dat de uitzendbureaus de minimale arbeidsrechten respecteren.

- ! 1.5.6 De lonen dienen minimaal aan de wettelijke of industriële minimumvereisten (CAO) te voldoen en voldoende te zijn om in de basisbehoeften van een werknemer te voorzien.

!

- ! 1.5.7 De directie moet een plan opstellen, in overleg met de vakbond, of in afwezigheid hiervan, met een onafhankelijke OR of PVT, als deze niet in de CAO staat, voor salarisverhoging en andere secundaire voorwaarden, zoals anciënniteit, bonussen, bijdrage aan opleiding van de kinderen van de werknemers, kantine, opleidingen, etc. om zo een menswaardig loon te verkrijgen.

- ! 1.5.8 Het volledige loon moet contant of via een overboeking uitbetaald worden (niet in natura) aan de werknemers op een overeengekomen tijdstip. De gedetailleerde informatie hierover moet aan de werknemers overhandigd worden in de vorm van een goed begrijpelijk formulier.

- ! 1.5.9 Bedrijven moeten ervoor zorgen dat hun personeel enige vorm van sociale zekerheid hebben, waarbij in het bijzonder invaliditeit, letsel, zwangerschap, en voorzieningen voor ouderen gedekt worden. Dit geldt ook voor tijdelijk personeel en uitzendkrachten (onderaannemers).

Interpretatie

- * De directie van het bedrijf moeten kunnen aantonen dat de uitzendbureaus hun verplichtingen nakomen wat betreft het implementeren van minimum arbeidsrechten voor de werknemers die zij in dienst heeft.
- * De schriftelijke overeenkomst tussen het uitzendbureau en de directie van het bedrijf moet beschikbaar zijn voor inspectie.
- * In de schriftelijke overeenkomst moet onder andere een verklaring staan dat alle ingeleende werknemers een contract hebben met het uitzendbureau.
- * De werknemers dienen voordat zij het dienstverband aangaan volledig bekend te zijn met de hoogte van het loon dat zij krijgen voor hun werk en moeten wanneer hier tijdens hun dienstverband wijzigingen in worden aangebracht, daarvan in kennis gesteld worden. Zij dienen inzicht te krijgen in hoe de lonen zijn samengesteld en waar de diverse inhoudingen voor dienen.
- * Wanneer een werknemer niet kan lezen of rekenen zal hem de samenstelling van het loon regelmatig, en zeker zodra daar wijzigingen in zijn aangebracht, worden toegelicht.
- * Er mag niets op het loon worden ingehouden bij wijze van disciplinaire maatregel.
- * Het loon dat verdiend wordt met het normale aantal uur per week moet voldoende zijn voor de werknemer en zijn of haar familie voor voedsel, kleding, onderdak en moet ook vrij besteedbaar inkomen bevatten.
- * De directie dient haar werknemers altijd te informeren over wat de wettelijke of industriële minimumvereisten zijn.

- * Voor alle werknemers (inclusief uitzendkrachten) moet het bedrijf kunnen aantonen dat ten minste de wettelijke of industriële minimumlonen worden uitbetaald aan de werknemers.
- * Overwerk moet niet dienen als loon dat nodig is voor levensonderhoud.
- * Als er voedsel, kleding en andere essentiële goederen en diensten deel uitmaken van de beloning, dan moeten er maatregelen zijn die ervoor zorgen dat deze adequaat zijn en hun contante waarde moet goed gecontroleerd worden.
- * Dit moet minimaal worden aangetoond door controle van loonstroken en salarisafschriften van de werknemers (incl. uitzendkrachten).

- * Als er geen CAO is dan moet de directie van het bedrijf (samen met de relevante, betrokken partijen) een plan opstellen voor salarisverhoging en secundaire arbeidsvoorwaarden. Zie eis 1.5.6 voor het verkrijgen van een menswaardig loon.
- * Dit plan moet geïmplementeerd zijn binnen de gegeven grenzen.

- * Lonen moeten regelmatig en volledig worden uitbetaald, zoveel mogelijk door een overboeking en als dat niet mogelijk is contant.
- * Salarisstroken moeten altijd aan de werknemers overhandigd worden.
- * Als iemand analfabeet is, dan moet het bedrijf een mondeling toelichting geven m.b.t. de inhoud van de salarisstrook aan de betrokken werknemer.

- * Zie ook nationale wetgeving en industriële eisen.

Eisen		Interpretatie
! 1.5.10	Indien vereist moet het bedrijf zorgen voor gratis vervoer naar en van het bedrijf; anders moet er een vergoeding betaald worden.	* Vervoersmiddelen die aangeboden worden door het bedrijf moet geschikt, veilig en gratis zijn. * Als daarvoor in de plaats een reiskostenvergoeding betaald wordt, dan moet deze in overeenstemming zijn met de nationale wetgeving of industriële richtlijnen.
! 1.5.11	Elk bedrijf moet zich houden aan wettelijk bekrachtigde interne regels wat betreft werk en arbeidsomstandigheden, als er geen CAO is of als de nationale wetgeving hier niet in voorziet. Dit reglement moet o.a. goede procedures bevatten m.b.t. het geven van waarschuwingen en ontslag.	* Duidelijk en passend beleid m.b.t. werk- en arbeidsomstandigheden met een waarschuwingssysteem en een ontslagprocedure moet beschikbaar zijn. Dit beleid moet door het bedrijf geïmplementeerd zijn en duidelijk gecommuniceerd worden met de werknemers. * Er moet een transparant en uitvoerig registratiesysteem zijn voor waarschuwingen en / of ontslag.
1.5.12	Het bedrijf moet de persoonlijke ontwikkeling van zijn werknemers bevorderen door middel van educatieve programma's op het gebied van productie, maatschappij en cultuur.	* Het bedrijf moet aantonen dat zij persoonlijke ontwikkeling aanmoedigt onder zijn werknemers d.m.v. educatieve programma's op verschillende gebieden.
1.5.13	Het bedrijf moet ervoor zorgen dat zijn werknemers en hun families goede en gezonde voeding krijgen. Speciale subsidies voor voedsel voor werknemers maken onderdeel uit van het programma dat voldoet aan het recht op voedsel. Als er eten wordt verzorgd in een kantine, dan moet het aanbod voedzaam en gevarieerd zijn.	* Indien van toepassing, moet de directie gezonde voeding voor hun werknemers en hun directe familieleden stimuleren en ondersteunen.
1.5.14	Het bedrijf moet de verantwoordelijkheid nemen voor de scholing van de kinderen van de werknemers. Het ondersteunen van crèches binnen of buiten het bedrijf wordt sterk aanbevolen. Als werknemers op het bedrijf wonen, dan moet het bedrijf zorgen voor onderwijs op het bedrijf of vervoer naar de dichtstbijzijnde school.	* Als er crèches of onderwijsfaciliteiten voor kinderen binnen het bedrijf worden aangeboden dan moet er voldaan worden aan bepaalde basiseisen, zoals het aantal onderwijzers. Deze eisen hebben ook betrekking op het aantal kinderen per klas en het onderwijsniveau. * Als er crèches of onderwijsfaciliteiten buiten het bedrijf zijn, dan moet het bedrijf zorgen voor veilige en betrouwbare wagens/busjes die gratis vervoer bieden. * De tijd voor het reizen naar en van school en de tijd die feitelijk op school wordt doorgebracht mag niet meer dan 10 uur per dag zijn.
1.5.15	Het bedrijf moet sociale en culturele projecten promoten in samenwerking met de omliggende gemeenten en moet deze financieel of via andere middelen ondersteunen.	* De directie moet kunnen aantonen hoe zij heeft bijgedragen of zal bijdragen aan een bepaald gemeenschapsproject.

Eisen

1.6 Werkuren en vrije dagen

- ! 1.6.1 Een werknemer kan niet worden verplicht om regelmatig meer dan 48 uur per week te werken en zal minstens een dag per week een vrije dag krijgen. Overwerk dient vrijwillig te zijn en niet meer dan 12 uur per week te bedragen. Werkuren dienen te voldoen aan wettelijke of industriële richtlijnen.

!

- ! 1.6.2 Op overwerk zullen tenminste de normale toeslagen van toepassing zijn.

!

!

- ! 1.6.3 Alle werknemers dienen, binnen elke werkperiode van zeven dagen, een rustperiode van minimaal 24 aaneengesloten uren te worden geboden

- ! 1.6.4 Er moeten overeengekomen en wettelijk vastgelegde lunchpauzes en werkpauzes zijn.

- 1.6.5 Werknemers moeten beschermd worden tegen overbelasting veroorzaakt door overmatige en permanente werkstress

1.7 Jaarlijks verlof

Interpretatie

(ILO Conventie 110 Deel VI)

- * Een reguliere werkweek wordt gedefinieerd zoals bepaald door nationale wetgeving of er is een maximum van 48 uur per week. De meeste strenge definitie geldt.
- * Als een CAO of industriële richtlijnen een reguliere werkweek hebben vastgesteld, bijvoorbeeld 38 uur per week, dan moet dit gelden voor alle werknemers inclusief vast en tijdelijk personeel, seizoenarbeiders, onderaannemers of uitzendkrachten.
- * Overuren worden vrijwillig gemaakt en altijd met een toeslag betaald. Als er gebruik wordt gemaakt van compensatie, dan moeten werknemers een goede uitleg krijgen over hoe de compensatie wordt berekend.
- * Voor elke periode van zeven dagen moet de werknemer minstens een vrije dag krijgen. Op verzoek van de deelnemer kan alleen in uitzonderlijke gevallen (bijv. piekperiodes) de CI een langere periode overwegen. In geen enkel geval is het toegestaan dat men 15 dagen achter elkaar zonder rust werkt. De vrije dagen die de werknemer in die periode misloopt, zullen binnen maximaal 3 maanden (gerekend vanaf de laatste dag van de gewerkte periode) alsnog kunnen worden opgenomen door de werknemer.
- * Het aantal overuren mag niet meer dan 12 uur per week bedragen.

- * Toeslagen moeten vastgelegd zijn door nationale wetgeving, in een (bedrijfs-) CAO of in de arbeidsvoorwaarden van het bedrijf.
- * De uitbetaling van extra loon en eventuele toeslagen geschiedt in geld. Uitbetaling van loon in verband met overwerk en de daarbij behorende toeslagen kan geschieden in tijd indien de werkgever en werknemer dat zijn overeengekomen.
- * Als de werknemer liever tijd voor tijd krijgt, dan moet de toeslag nog steeds toegepast worden.
- * Dit moet minimaal worden aangetoond door controle van loonstroken en salarisafschriften van de werknemers (incl. uitzendkrachten).
- * Dit geldt voor alle werknemers in dienst van de ondernemer met uitzondering van werknemers in een leidinggevende functie. De definitie van een leidinggevende functie is vastgelegd door nationale wetgeving of door industriële richtlijnen of een CAO / bedrijfsafspraken.

Voorbeelden:

- * Als een persoon bijvoorbeeld 10 overuren heeft gemaakt en de overwerkfactor is 1,5 dan is de berekening als volgt: 10 uur vrij en 5 uur uitbetaald volgens het uurloon.
- * Als er een wederzijdse overeenkomst is tussen de werkgever en werknemer dan kunnen in plaats daarvan de 10 overuren resulteren in 15 vrije uren.
- * Bij het compenseren van 10 uur overwerk door de werknemers 10 uur vrij te geven wordt geen rekening gehouden met de toeslagfactor en dus voldoet men niet aan de vastgelegde richtlijnen.

- * Aantonen door middel van urenregistratie of gesprek met werknemers.

- * Aantonen door gesprek met werknemers

- * Het bedrijf moet kunnen aantonen dat er maatregelen worden genomen om overmatig werkstress veroorzaakt door werkgerelateerde factoren te minimaliseren.

(ILO Conventie 110, Deel V)

Eisen	Interpretatie
<p>! 1.7.1 De vereiste minimumperiode en de minimale duur van het jaarlijkse verlof zijn wettelijk bepaald of neergelegd in de collectieve arbeidsovereenkomst.</p> <p>Alle werknemers hebben, ingeval van een aaneengesloten dienstverband bij een en dezelfde werkgever, recht op jaarlijks verlof van minimaal 3 weken met doorbetaling van het volledige loon.</p>	<p>Refereren aan nationale wetgeving en/of collectieve arbeidsovereenkomst.</p> <p>* Wanneer de periode van betaald verlof korter is dan 3 weken overeenkomstig wettelijke bepalingen of industriële richtlijnen dan moet er extra moeite gedaan worden door het bedrijf om aan deze vereiste te voldoen.</p> <p>* E.e.a. kan aangetoond worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidscontracten - Mondelinge bevestiging door werknemers tijdens de audit - Loonstroken en / of boekhouding - Overig bewijsstukken
<p>! 1.7.2 Indien de aaneengesloten dienstperiode van een werknemer niet lang genoeg is om in aanmerking te komen voor doorbetaald jaarlijks verlof, dient hierin te worden voorzien middels een betaling naar rato of middels een betaling als compensatie daarvoor.</p>	<p>* Zie 1.7 1.</p> <p>* Het bedrijf moet kunnen aantonen hoe jaarlijks verlof is georganiseerd voor werknemers die een korte periode werkzaam zijn.</p> <p>* Refereren aan nationale wetgeving of industriële overeenkomsten.</p> <p><i>(ILO Convention 110 Part VII)</i></p>
<p>1.8 Zwangerschapsverlof en bescherming</p>	
<p>! 1.8.1 Vrouwelijke werknemers hebben recht op minimaal 3 maanden doorbetaald zwangerschapsverlof. Het zwangerschapsverlof dient minimaal een periode van 6 weken na de geboorte te omvatten. De werkneemster zal hierdoor geen privileges verliezen, zoals jaarlijks betaald verlof. Het zwangerschapsverlof voorafgaand aan de bevalling zal verlengd worden met de periode die eventueel kan ontstaan tussen de uitgerekende geboortedatum en de daadwerkelijke geboortedatum zonder dat het verlof na bevalling verplicht wordt ingekort.</p>	<p>* Werkneemster moeten minstens 6 weken zwangerschapsverlof krijgen na de bevalling. Het zwangerschapsverlof van 3 maanden moet volledig doorbetaald worden. Jaarlijks verlof valt buiten deze periode.</p> <p>* E.e.a dient aangetoond te worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidscontracten - Loonstroken en / of boekhouding - Mondelinge bevestiging door werkneemsters tijdens de audit - Overleg met lokale NGO's
<p>1.8.2 Er moeten speciale maatregelen worden genomen om gezondheidsrisico's voor zwangere vrouwen te vermijden. Zwangere werknemers mag gedurende de periode voorafgaand aan het zwangerschapsverlof geen werk worden opgedragen dat gevaar voor de gezondheid op kan leveren. Dit is met name van belang bij het werken met chemicaliën en gewasbeschermingsmiddelen.</p>	<p>* Het bedrijf moet kunnen aantonen dat zwangere werkneemsters geen werk verrichten dat hen of het kind kan schaden. Op verzoek kunnen lichtere taken toegekend worden.</p>
<p>! 1.8.3 Het bedrijf mag een arbeidscontract van een vrouw tijdens haar zwangerschap of zwangerschapsverlof niet beëindigen, behalve om redenen die niets met haar zwangerschap of de geboorte en verzorging van het kind te maken hebben.</p>	<p>* Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever om geldige redenen aan te dragen voor het ontslag die niets te maken hebben met zwangerschap, geboorte of verzorging.</p> <p>* Wanneer een contract beëindigd is, moet er een dossier beschikbaar zijn waarin de reden voor beëindiging en de gevolgde procedures staan.</p>
<p>! 1.8.4 Een vrouw heeft het recht om terug te keren naar dezelfde functie of een gelijkwaardige tegen een gelijk of hoger loon aan het eind van haar zwangerschapsverlof.</p>	<p>* E.e.a moet aangetoond worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokale wetgeving en / of CAO - Loonstroken en / of boekhouding - Mondelinge bevestiging door werkneemsters
<p>1.8.5 Het wordt aanbevolen dat het bedrijf een beleid opstelt waarin staat hoe zogende moeders tijd krijgen voor het geven van borstvoeding onder werktijd.</p>	<p>* Het bedrijf moet de voordelen van borstvoeding promoten door een bepaald beleid waarin staat hoe dit is georganiseerd voor zogende moeders op het bedrijf.</p>
<p>1.8.6 Zwangerschapsverlof of delen daarvan mogen nooit vervangen worden door een financiële vergoeding.</p>	<p>* Financiële vergoeding om het zwangerschapsverlof te verkorten is niet toegestaan en mag niet geaccepteerd worden.</p>

Eisen

1.9 Medische zorg

1.9.1 Werknemers op agrarische bedrijven dienen adequate medische voorzieningen te worden geboden. De werkgever dient voor adequate toegang tot plaatselijke faciliteiten zorg te dragen of deze ter plekke te verschaffen. Werknemers dienen regelmatig gratis medische zorg en advies te krijgen op de werkplek op gezette tijden onder werktijd. Deze medische zorg en advies moeten regelmatig plaatsvinden en moet ook psychologische en maatschappelijke hulp omvatten. De regelmatige onderzoeken en controles moeten uitgevoerd worden door een gekwalificeerde arts. Wanneer er geen consulterend arts aanwezig is op het bedrijf, dan moeten werknemers vrij zijn om, zelfs onder werktijd, hun huisarts of een andere specialist te bezoeken als zij medische aandacht nodig hebben.

Interpretatie

(ILO Conventie 110 Deel XIII)

* De medische zorg die door MPS vereist is, heeft betrekking of algemene medische problemen, geen specifieke problemen die te maken hebben met ongevallen en / of noodsituaties (zie ook Veilige en gezonde werkomgeving; punten 2.1.10 en 2.1.13).

* Bovendien heeft de eis betrekking op medische diensten, en deze dekt niet de kosten van deze medische zorg. Het gaat erom dat de werkgever ervoor moet zorgen dat wanneer een werknemer ziek wordt, er zo snel en efficiënt als mogelijk medische zorg verleend kan worden als de situatie dit vereist.

* Er zijn natuurlijk verschillende gradaties in ziek zijn - in sommige gevallen kan een aspirine volstaan; in andere gevallen is professionele behandeling nodig. In elk geval moet het bedrijf zorgen dat er toegang is tot deze zorg. Een kliniek op het bedrijfsterrein, gratis vervoer beschikbaar stellen naar de dichtstbijzijnde dokter of ziekenhuis, of een dokter die het bedrijf regelmatig bezoekt (bijvoorbeeld een keer per week) zijn allemaal mogelijkheden.

* Het leveren van medische zorg moet praktisch en uitvoerbaar zijn - elke situatie zal beoordeeld worden met de meest voorkomende omstandigheden in het achterhoofd houdend.

* E.e.a. dient aangetoond te worden door:

- Mondelinge bevestiging door werknemers
- Bedrijfsbeleid dat werknemers toestaat medische zorg te krijgen door hun huisarts of specialist te bezoeken
- Andere bewijsstukken

(ILO Conventie 110 Deel XII)

* Naleving van dit voorschrift is alleen vereist indien de onderneming ervoor kiest om huisvesting voor de medewerkers te verzorgen. Het bieden van huisvesting mag geen subtiele vorm van vastbinden van de werknemer aan het bedrijf (dus een vorm van gedwongen arbeid). De voorwaarden waaronder de werknemers kunnen huren mogen niet minder gunstig zijn dan de voorwaarden die in het omliggende gebied gelden, inclusief betaalde huur.

* E.e.a. moet aangetoond worden door:

- Arbeidscontracten
- Mondelinge bevestiging door werknemers
- De voorschriften van bouw- en woningtoezicht
- Een visuele controle van de bestaande behuizing
- Overige bewijsstukken

1.10 Huisvesting

! 1.10.1 Indien de werkgever zorgt voor huisvesting van de werknemer, dient deze te voldoen aan de minimumeisen, die gelden op het gebied van afmetingen, ventilatie, kookgelegenheid, water en sanitaire voorzieningen.

2. Veilige en gezonde werkomgeving

2.1 Algemeen

2.1.1 Personeelsvertegenwoordigers en directie moeten samen een coherent beleid opstellen voor een veilige en gezonde werkomgeving conform de ILO Conventie nr. 155, art. 4 en 11 en de internationaal geaccepteerde richtlijnen omtrent veiligheid en gezondheid. Dit beleid moet ook zaken bevatten wat betreft het omgaan met gewasbeschermingsmiddelen.

* Het bedrijf moet kunnen aantonen dat er een coherent arbobeleid is en dat dit beleid is geïmplementeerd binnen de werkprocessen.

* E.e.a. moet aangetoond worden door:

- Bevestiging door de werknemers
- Visuele inspectie
- Raadplegen lokale NGO.

2.1.2 Een vrije verkiezing voor een Comité voor Veiligheid en Gezondheid waarin vertegenwoordigers zitten van de directie en de werknemers wordt sterk aanbevolen. De rol van dit comité zou zijn om continu de situatie op het bedrijf wat betreft Gezondheid en Veiligheid te monitoren en te verbeteren.

Afhankelijk van de grootte van het bedrijf moet de directie het samenstellen van een comité voor Gezondheid en Veiligheid ondersteunen. Het comité moet vrij gekozen worden. Er moet een jaarrond monitoringstelsel omtrent Gezondheid en Veiligheid geïmplementeerd worden.

Eisen

2.1.3 Alle werknemers dienen toegang tot drinkwater te hebben.

Interpretatie

* Drinkwaterpunten met geschikt drinkwater moeten op werklocatie max in een straal van 100 m aanwezig zijn. Deze moeten zo geplaatst worden dat besmetting vanuit andere bronnen voorkomen wordt. Beschikbaarheid kan door middel van een kraan, fles of thermoskan. Voor de laatste twee geldt dat het water vers moet zijn.

* Vaten met drinkwater met een gesloten deksel zijn toegestaan mits het drinkwater daarin dagelijks ververs wordt. Er moet rekening gehouden worden met bovengenoemde situatie als de vaten op het bedrijf worden gedistribueerd.

* Drinkplaatsen moeten duidelijk worden aangegeven om ongelukken te voorkomen.

* Drinkwaterbronnen moeten twee keer per jaar worden geanalyseerd om aan te tonen dat het water drinkbaar is. De analyse moet uitgevoerd worden volgens geaccepteerde standaarden door een laboratorium dat voldoet aan ISO 17025 of gelijkwaardige richtlijnen.

* Water moet geschikt zijn voor menselijke consumptie. E.e.a. moet worden aangetoond door:

* Visuele inspectie

* Gegevens van wateranalyses

2.1.4 De werkgever dient voor schone toiletten of latrines te zorgen. Schoonmaakroosters moeten beschikbaar zijn.

* Het aantal toiletten moet, gerekend naar aantal werknemers, voldoende zijn.

* Geschikte sanitaire voorzieningen, gescheiden per geslacht moeten beschikbaar zijn conform de wettelijke richtlijnen. Een wasbak moet naast de toiletten aanwezig zijn.

* De volgende aantallen kunnen als richtlijn worden gebruikt: als het aantal werknemers hoger is dan 10, dan moet er 1 toilet per 15 vrouwen en 1 toilet per 25 mannen aanwezig zijn tenzij anders aangegeven door de wet of andere regelingen.

* De toiletten moeten zich bevinden op een plaats waar ze vanuit de werkplek makkelijk zijn te bereiken. Het moet een werknemer niet zijn hele pauze kosten om naar en van de toiletten te lopen.

* Als er een plaats voor de toiletten wordt gekozen, dan moet er rekening gehouden met de afstand tot putten, waterstromen of andere kwetsbare plekken om zo veel als mogelijk de verspreiding van ziektes te voorkomen.

* De toiletten moeten schoongehouden worden - voor elk toilettenblok moet er een schoonmaakrooster zijn waarop staat wie er verantwoordelijk is voor de schoonmaak, hoe vaak dit gebeurt en welke schoonmaakmiddelen er worden gebruikt. Na het schoonmaken moet de persoon in kwestie dat aangeven op het rooster.

* E.e.a. moet worden aangetoond worden door:

- Visuele inspectie

- Bouwvoorschriften of andere regelgeving

- Getekend schoonmaakrooster

2.1.5 Het bedrijf moet geschikte kantines beschikbaar stellen waar men kan eten en zijn spullen kan opbergen en die duidelijk afgescheiden zijn van de werkplekken.

* Eten, drinken en roken op de werkplek moet verboden worden.

* Gelegenheden waar gegeten wordt en spullen worden bewaard moeten hygiënisch zijn.

* E.e.a. moet worden aangetoond door:

- Visuele inspectie

2.1.6 Er moet een speciale schone ruimte zijn voor zwangere vrouwen of zogende moeders; tenzij er geen andere mogelijkheid dichtbij het bedrijf is.

* Afhankelijk van de omvang van het bedrijf moet de werkgever speciale hygiënische ruimte(s) bieden voor zwangere vrouwen of zogende moeders.

Eisen

- 2.1.7 Het bedrijf moet zijn werknemers gratis geschikte werkkleding geven die, bij voorkeur, wordt gewassen door het bedrijf om zo verontreiniging van het huis van de werknemers te voorkomen.

Interpretatie

- * Voor elke afdeling moeten er verschillende soorten kleding zijn. Bijv. in de productie en veredeling, koelcellen, werkplaatsen, onderhoudsafdeling, magazijnen, kantines etc.
- * Werknemers die werkzaam zijn in de productie of veredeling moeten minstens een stofjas en werkschoenen krijgen (waterdichte rubberlaarzen als zij in een natte omgeving werken). De kleding moet aangepast worden aan het soort gewas dat geteeld wordt.
- * Werknemers die in koelcellen werken moeten minstens een overall krijgen dat hen beschermt tegen lage temperaturen (bekend als eskimopak), gesloten werklaarzen/schoenen en handschoenen.
- * Werknemers die in de werkplaats werken of bij een andere onderhoudsafdeling moeten minstens een overall (van katoen) krijgen en werkschoenen/laarzen met een stalen neus of rubberlaarzen (afhankelijk van het soort werk).

- * Personeel in de gewasbeschermingsmiddelen-/meststoffenopslag moet minstens een overall (van katoen) en bij voorkeur werkschoenen/laarzen met stalen neus krijgen. Werknemers die werken in de opslag met gewasbeschermingsmiddelen / meststoffen moeten dezelfde beschermende kleding krijgen als spuiters (zie persoonlijke beschermingsmiddelen spuiters).
- * Kantinepersoneel moeten ten minste een stofjas krijgen.
- * Als een bedrijf tijdelijk personeel en/of uitzendkrachten voor een korte periode in dienst heeft dan wordt er doorgaans kleding gegeven aan degene die voor minimaal twee opeenvolgende maanden werkzaam zijn.
- * Het wordt aanbevolen om twee paar van elk kledingstuk te geven zodat het ene gewassen kan worden terwijl het andere gedragen wordt.
- * Gegevens van het gratis verstrekken van schone werkkleding.
- * Wasgelegenheid op het bedrijf.
- * Bevestiging door werknemer.
- * Visuele inspectie.

- 2.1.8 Er dient een veiligheidsfunctionaris te worden aangesteld, die verantwoordelijk is voor alle zaken met betrekking tot veiligheid.

- * De veiligheidsfunctionaris is hiertoe speciaal aangewezen, maar combineert deze functie eventueel met andere taken. Voor alle werknemers dient bekend te zijn wie de veiligheidsfunctionaris is. De aanstelling als veiligheidsfunctionaris met de bijhorende taken en verantwoordelijkheden dient op schrift te worden gesteld in het personeelsdossier (bijv. in de vorm van een brief waarin verklaard wordt dat deze persoon deze bijkomende taak/functie heeft).
- * De veiligheidsfunctionaris dient voldoende deskundigheid te bezitten voor het uitvoeren van zijn taken en hij of zij moet in staat zijn zaken omtrent veiligheidsvoorschriften op het bedrijf uit te leggen (veilige manier van werken - gebruik van beschermende kleding, waarschuwingen bij het spuiten etc.), medische faciliteiten, calamiteitenplan en algemene gezondheids- en hygiëneprocedures aan zijn collega's.
- * Bovendien moet de veiligheidsfunctionaris een BHV of EHBO diploma hebben en hij of zij moet regelmatig herhalingslessen volgen.

Eisen

Interpretatie

Deze persoon moet volledig op de hoogte zijn van alle regels en procedures in het bedrijf omtrent bovengenoemde zaken. De bovengenoemde lijst is niet volledig, maar geeft een indicatie van de werkterreinen waarbij deze persoon betrokken is. Het idee is dat deze persoon als contactpersoon fungeert op dit gebied tussen directie en werknemers. Alle wijzigingen of toevoegingen aan deze regels en procedures moeten besproken worden met de veiligheidsfunctionaris en dan is het zijn verantwoordelijkheid dat de rest van het personeel hiervan op de hoogte wordt gesteld. Hij moet er ook verantwoordelijk voor zijn dat veiligheidsprocedures begrepen en opgevolgd worden en dat nieuwe medewerkers de nodige instructies krijgen. Het kan natuurlijk nodig zijn dat de veiligheidsfunctionaris een assistent heeft, afhankelijk van de omvang van het bedrijf, maar het gaat erom dat er iemand de verantwoordelijkheid voor deze zaken neemt en deze in de gaten houdt. Hij moet de directie inlichten als hij erachter komt dat er een probleem is zodat er iets aan gedaan kan worden.

* E.e.a. moet worden aangetoond door:

- Afsprakenbriefje
- Getekende functieomschrijving
- Opleidingsgegevens
- De verantwoordelijke persoon voor Gezondheids- en Veiligheidsopleidingen moet een recente lijst hebben met personeel dat opgeleid is op dit gebied, wat hun status is en welke opleiding ze hebben gevolgd.

! 2.1.9 EHBO dozen, basis medicatie en een kleine drogisterij moeten dichtbij de werkplek op het terrein aanwezig zijn en gratis beschikbaar. De inhoud moet periodiek gecontroleerd worden of deze nog compleet is en of de houdbaarheidsdatum niet verlopen is.

* Regelmatig en gedocumenteerde controle op de inhoud van de EHBO dozen en de houdbaarheidsdata van medicijnen is nodig.

* E.e.a. moet worden aangetoond door:

- controlerapporten van de EHBO dozen
- Visuele inspectie

! 2.1.10 Eerste hulp faciliteiten moeten op alle werkplekken beschikbaar zijn, waarbij minstens een persoon die opgeleid is tot BHV'er (die ook regelmatig herhalingslessen volgt) aanwezig moet zijn om hulp te bieden indien nodig. Dit betekent dat er bij een bedrijf minimaal twee personen met een BHV diploma moeten zijn. Deze personen moeten ook weten hoe ze om moeten gaan met pesticidevergiftiging.

* Afhankelijk van de omvang van het bedrijf moeten er op alle werkplekken eerste hulp faciliteiten zijn en een voldoende aantal opgeleide BHV'ers. Als richtlijn dient er per 50 medewerkers 1 BHV'er te zijn die jaarlijks herhalingslessen volgt. De training moet uitgevoerd worden door een erkend instituut. Zie ook lokale wet- en regelgeving.

* Eerste hulp faciliteiten bevatten: een EHBO doos - de doos moet gemaakt zijn van bestendig materiaal, moet afsluitbaar zijn en moet o.a. bevatten: ontsmettingsmiddel, diverse soorten schoon verband, handschoenen, pijnstillers en medicijnen tegen acute malaria indien van toepassing.

!

* Als men niet direct naar huis gebracht kan worden, dan moet er een aparte ruimte zijn waar iemand kan liggen als hij ziek is geworden (bed, deken). Deze aspecten hangen af van de omvang van het bedrijf, het aantal werknemers en moet redelijk zijn.

!

* De BHV'ers moeten overal op de werkplek ingezet kunnen worden. Als er een verpleger op het terrein aanwezig is, dan moet hij of zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen en herhalingslessen volgen (zie ook 2.1.13)

* E.e.a. moet worden aangetoond door:

- Een lijst met BHV'ers, welke opleiding zij hebben gevolgd en wanneer.

Eisen

- ! 2.1.11 Procedure m.b.t. veilig werken moet ontwikkeld worden en gecommuniceerd worden met het personeel. Herhalingslessen moeten periodiek gevolgd worden door werknemers, het liefst twee keer, maar minimaal een keer per jaar. Nieuwe medewerkers, inclusief tijdelijk personeel, onderaannemers en uitzendkrachten, moeten goed geïnformeerd worden over de risico's op de werkplek.

Interpretatie

* Zoals al gemeld moet de directie tezamen met de veiligheidsfunctionaris procedures formuleren voor veilig werken. De veiligheidsfunctionaris moet deze procedures aan de medewerkers en bezoekers communiceren. Dit kan mondeling of schriftelijk (in de vorm van plaatjes/pictogrammen of tekst), waarbij rekening wordt gehouden met de gesproken talen op het bedrijf en eventueel analfabetisme. Als het gaat om tekst of diagrammen dan moeten deze borden opgehangen worden op plekken waar alle werknemers en bezoekers deze kunnen zien (bijv. in een kantine). Als het over een bepaald onderwerp gaat, dan moet deze zichtbaar opgehangen worden op de plek waar dit onderwerp van toepassing is. Bovendien moeten de borden onderhouden worden (er moet rekening gehouden met slijtage door wind, regen of zon, zodat de borden leesbaar blijven).
* RI&E die uitgevoerd wordt op alle werkplekken moet gebruikt worden om veilige werkwijzen te implementeren en bij te houden.

!

* Werknemers moeten regelmatig aan de procedures herinnerd worden, het liefst twee keer, maar minimaal een keer per jaar en nieuwe medewerkers moeten altijd op de hoogte zijn van de procedures. Alle werknemers moeten getraind worden in algemene gezondheid en veiligheid. Dit kan door de directie of de veiligheidsfunctionaris of een externe trainer gedaan worden. Deze trainingssessie moet gedocumenteerd worden en er moet een lijst bijgehouden worden met alle deelnemers, inclusief herhalingslessen.
* E.e.a moet aangetoond worden door:
- Ontruimingsplannen en waarschuwingborden in het hele bedrijf
- Brandoefeningen
- Gekalibreerde brandblussers moeten in voldoende mate aanwezig zijn.
- Opleidingsgegevens, notulen en presentielijsten

- 2.1.12 De veiligheidsinstructies, herbetredingstijden en hygiënetips moeten duidelijk zichtbaar zijn op de werkplekken

Zie 2.1.11

* Visuele inspectie

* Mondelinge bevestiging door werknemers

- 2.1.13 Procedures en maatregelen voor het omgaan met ongevallen en noodsituaties inclusief pesticidevergiftiging moeten ontwikkeld worden en gecommuniceerd met de werknemers.

In verband met het ontwikkelen van procedures en deze communiceren met de werknemers zie 2.1.11. Ten aanzien van maatregelen die genomen moeten worden bij pesticidevergiftiging moet het volgende in acht genomen worden: wanneer er een bedrijfskliniek is, moet die ingesteld zijn op deze mogelijkheid met geneesmiddelen en medicijnen, etc. Zo niet, dan moet de veiligheidsfunctionaris of de BHV'er (of een gekwalificeerde verpleger indien aanwezig) de nodige middelen hebben (bijv. een oogdouche, stromend water, houtskool, etc.) om eerste hulp te bieden totdat er professionele medische hulp gegeven kan worden.

Als het nodig is dat een patiënt naar het plaatselijke ziekenhuis of kliniek gebracht moet worden dan moet hiervoor een procedure zijn en de veiligheidsfunctionaris moet hiervan op de hoogte zijn - bijvoorbeeld, ervoor zorgen dat er altijd vervoer is en een chauffeur bij zo'n incident, waarbij het gewasbeschermingsmiddel met de werkzame stoffen in kwestie wordt genoteerd. Voor dit laatste is het noodzakelijk dat middelen altijd in de originele verpakking worden bewaard en dat werknemers weten dat ze altijd op verpakking of doos kunnen kijken voor informatie hierover.

Eisen

Interpretatie

- * E.e.a. moet worden aangetoond door:
- Visuele inspectie
 - Inspectierapporten van EHBO dozen
 - Bevestiging door werknemers
 - Relevante documentatie (bijv. plaatselijke bouwvoorschriften)
 - Overig administratief bewijsmateriaal (bijv. presentielijst van veiligheidstraining)
 - Een calamiteitenplan met checklijsten voor ongevallen, besmetting van personeel door gewasbeschermingsmiddelen of chemische stoffen, brandalarm en morsen van gewasbeschermingsmiddelen of chemische stoffen.
 - Ontruimingsplan
- 2.1.14 Complete en constant bijgewerkte documentatie en statistieken moeten bijgehouden worden met betrekking tot ziekte, ongevallen en ziekteverzuim.
- E.e.a. moet aangetoond worden door:
- * Verslagen van alle ongevallen, incidenten (incl. morsen van gewasbeschermingsmiddelen of chemische stoffen), noodsituaties en besmetting met gewasbeschermingsmiddelen, ziekte en verzuim.
 - * Elk bedrijf moet een "Veiligheidslogboek" bijhouden waarin specifiek ongevallen geregistreerd worden of deze nou niet of nauwelijks voorkomen. De veiligheidsfunctionaris moet dit boek aanschaffen en bijhouden bijvoorbeeld. Het kan o.a. de volgende informatie bevatten: datum van ongeval, naam van betrokken persoon, type ongeval (ook aangeven dat er een ernstige verwonding was of een sterfgeval), waar het ongeval plaatsvond, wat de oorzaak was (indien bekend), of dit ongeval is doorgegeven aan de arbeidsinspectie en welke preventieve maatregel is genomen, etc.
- 2.1.15 Al het werk in het bedrijf moet zodanig georganiseerd zijn dat de gezondheid en de veiligheid van de werknemers niet in gevaar komen. Werkzaamheden en -plekken met een hoog risico (zoals spuiten, omgaan met gewasbeschermingsmiddelen, bouw of onderhoud) moeten speciaal aangeduid worden en er moet toezicht gehouden worden. Plaatsen en werkzaamheden met een verhoogd risico moeten geregistreerd worden in een risicoregister.
- * Alle bedrijven moeten een recent RI&E rapport hebben (voor alle risico's en gevaren).
- * De RI&E moet uitgevoerd worden door een extern professioneel bureau. Als zo'n organisatie er niet is, dan is het toegestaan dat adequaat opgeleide werknemers van een goed niveau binnen het bedrijf de RI&E uitvoeren.
- * Risicoplaatsen en potentiële gevaren moeten duidelijk aangegeven worden door waarschuwingsborden in de lokale taal inclusief pictogrammen indien mogelijk.
- * Op basis van de RI&E moet het bedrijf adequate maatregelen nemen die door het jaar heen gemonitord moeten worden.
- * Zie ook plaatselijk wet- en regelgeving.
- 2.1.16 Werknemers hebben het recht hun werkplek te verlaten als er gevaar ontstaat ten gevolge van bijv. hun werkzaamheden of van een collega of externe omstandigheden als zij kunnen aantonen dat er een onmiddellijk en ernstig risico voor hun veiligheid of gezondheid is ontstaan en om zo hun leidinggevende onmiddellijk hierover te informeren. Zij zullen geen nadelige gevolgen ervaren ten gevolge van deze acties.
- * Als werknemers het nodig vonden om een bepaalde taak te staken vanwege gevaar, dan moeten zij hun leidinggevende inlichten. De leidinggevende zal zorgvuldig met deze situatie omgaan en zal alle noodzakelijke maatregelen nemen. Achteraf zullen er geen nadelige gevolgen zijn voor de werknemer.
- * E.e.a. moet aangetoond worden door:
- Visuele inspectie
 - Bevestiging door werknemers

Eisen

- 2.1.17 Werknemers die werkzaam zijn bij het telen, oogsten en verwerken moeten elk jaar medisch onderzocht worden en bij aanvang en einde van het dienstverband. De resultaten moeten in goed begrijpbare taal aan de betrokken personen gecommuniceerd worden.

Interpretatie

- * Werkgevers moeten werknemers aanbieden om voor rekening van de werkgever een medisch onderzoek te laten verrichten.
 - * Een persoon die daarvoor bevoegd is zal het medisch onderzoek verrichten bij de genoemde categorie werknemers. Als richtlijn voor dit onderzoek geldt: de basis parameters bij een medische controle zijn bijv. algehele fysieke gezondheid, hart- en longfunctie, ogen, etc.
 - * Hiertoe bevoegde personen moeten kunnen beoordelen welke controles relevant zijn voor welke categorie medewerkers.
 - * Alle resultaten moeten op begrijpelijke wijze kenbaar gemaakt worden aan de betrokken persoon en moeten als vertrouwelijk geregistreerd en bewaard worden.
- * Dit geldt ook voor uitzendkrachten. Wanneer uitzendkrachten via een uitzendbureau worden ingehuurd hoeft het deelnemende bedrijf dit medische onderzoek niet zelf aan te bieden. Het moet echter wel geborgd zijn dat zo'n onderzoek de betreffende werknemers wordt aangeboden door het uitzendbureau waarbij ze in dienst zijn. Dit wil zeggen dat daar bewijs van op het deelnemende bedrijf aanwezig moet zijn.
- * Als de uitzendkrachten direct in dienst worden genomen door het bedrijf dan moet het bedrijf dit zelf aantonen.

2.2 Gebruik, omgang met en opslag van gewasbeschermingsmiddelen

- 2.2.1 Alle bespuitingsapparatuur dient regelmatig te worden gecontroleerd en te worden gekalibreerd en moet schoongemaakt en getest worden na elk gebruik.

- * De apparatuur wordt regelmatig onderhouden, ten minste een keer per jaar tenzij anders aangegeven door de producent in de gebruiksaanwijzing of bedrijfsbeleid. Er moet bijgehouden worden of er afwijkingen zijn geconstateerd en welke corrigerende maatregelen zijn genomen.
- * Elke drie maanden moet de druk en / of de mate waarin de vloeistof door de bespuitingsapparatuur loopt, gecontroleerd worden om ervoor te zorgen dat er geen defecte spuitmonden worden gebruikt (spuitmond kalibratie). Afwijkingen moeten geregistreerd worden en spuitmonden vervangen / gerepareerd indien nodig.
- * Ook de datum van de controle moet geregistreerd worden en de handtekening van de verantwoordelijke persoon (bijv. leidinggevende of spuitvoorman).
- * E.e.a. moet worden aangetoond door:
 - Onderhoudslogboek (waarbij wordt aangegeven welke onderdelen zijn vervangen of gerepareerd), kalibratie en controle, inclusief servicedatum en resultaat van kalibratie.

- ! 2.2.2 Spuiters dienen regelmatig training te volgen met betrekking tot de volgende zaken:
- * veilige werkprocedures,
 - * de juiste toepassing van chemicaliën (met inbegrip van het doseren van concentraten, het vullen van de bespuitingstanks, het controleren van de bespuitingsapparatuur en de sproei-procedures),
 - * het zorgdragen dat de beschermende kleding steeds in goede conditie is,
 - * de registratie van alle gewasbeschermingshandelingen

- * Afhankelijk van plaatselijke wet- en regelgeving moet de training uitgevoerd worden door een erkende externe organisatie of "in-company" mits de organisatie/persoon gekwalificeerd en ervaren is en op de hoogte van de laatste informatie/ontwikkelingen.
- * De inhoud van de training (behandelde onderwerpen) en de namen van de werknemers die hieraan deelgenomen hebben moeten geregistreerd worden.
- * Training moet een of twee keer per jaar plaatsvinden afhankelijk van de wet- en regelgeving van het land.
- * Er moet altijd iemand zijn die spuitactiviteiten registreert als de spuitspreider hiervoor niet zelf verantwoordelijk is.
- * In sommige landen zijn officiële spuitlicenties meer dan een jaar geldig. Dit is toegestaan als dit het geval is en jaarlijkse herhalingslessen zijn dan niet nodig. Zie plaatselijk wet- en regelgeving.
- * E.e.a moet worden aangetoond worden door:
 - Een lijst met spuiters en hun status, meest recente aanwezigheid bij spuittraining.

Eisen

- 2.2.3 Het mengen en/of toepassen van de middelen mag uitsluitend door getraind personeel worden uitgevoerd.
- 2.2.4 Gewasbeschermingsmiddelen die verboden zijn of niet geregistreerd in het land of waarvan de houdbaarheidsdatum verlopen is, mogen niet gebruikt worden. Ook moeilijk afbreekbare gewasbeschermingsmiddelen (zoals gechloreerde koolwaterstof), bodemontsmettingsmiddelen, onkruidverdelgers mogen niet gebruikt worden. Zeer giftige WHO-I producten en/of carcinogenen, mutagenen (EPA lijst) moeten daar waar mogelijk vervangen worden door minder giftige middelen (zie http://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard_rev_3.pdf). Er mogen geen middelen gebruikt worden die werkzame stoffen bevatten die op de MPS-Zwarte lijst werkzame stoffen staan.
- 2.2.5 Na-oogstbehandeling van gewassen is alleen toegestaan met niet-giftige chemische middelen. Het wordt sterk aanbevolen om geen Zilverthiosulfaat te gebruiken.
- 2.2.6 Het gebruik van methylbromide of andere gasvormige of vluchtige ontsmettingsmiddelen voor bodemontsmetting is strikt verboden. Als bodemontsmetting nodig is dan moeten er bij voorkeur andere methodes toegepast worden (stomen, solarisatie etc.)

Interpretatie

- * Het bedrijf moet kunnen aantonen d.m.v. documentatie dat zij die deze werkzaamheden uitvoeren, getraind zijn en regelmatig herhalingslessen krijgen - bijvoorbeeld een presentielijst van die trainingen, een kopie in het personeelsdossier.
- * E.e.a. moet aangetoond worden door o.a.:
- Geldige persoonlijke spuitlicenties / certificaten.
- * Het bedrijf dient actief beleid te hebben om het gebruik van persistente gewasbeschermingsmiddelen (bijv. chloorkoolwaterstof), bodemontsmettingsmiddelen en onkruidverdelgers tot een minimum te beperken of te vermijden. Zeer giftige WHO-I middelen en/of carcinogenen of mutagenen (EPA lijst) moeten indien mogelijk vervangen worden door minder giftige middelen (zie http://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard_rev_3.pdf).
- * Als bovengenoemde producten toch worden gebruikt dan moet er een adequate verantwoording afgelegd worden door het bedrijf en er moet aan gewerkt worden dat deze producten in de toekomst niet meer worden gebruikt.
- * Middelen met werkzame stoffen die op de MPS-Zwarte lijst werkzame stoffen staan, mogen niet opgeslagen of gebruikt worden. Ook al is een bepaalde zwartelijst stof toegestaan en verkrijgbaar in het productieland dan is het gebruik voor MPS-SQ deelnemers hiervan niet toegestaan.
- * In het geval dat er geen fatsoenlijk inzamelpunt of afvalplaats in de regio is om verboden / verouderde chemische middelen weg te gooien dan is het beter om deze chemicaliën op te bergen in de opslagruimte. Deze chemicaliën worden voorzien van een duidelijk label waarop staat dat ze verouderd zijn.
- * Deze regel geldt ook voor chemische producten die gebruikt worden voor het desinfecteren van verpakkingen of dozen door derden. Bijv. houten kratten die behandeld zijn met methylbromide om yuccastammen te vervoeren.
- * Wanneer zilverthiosulfaat nog steeds wordt gebruikt, dan moet het bedrijf dit gebruik laten verantwoorden door een onafhankelijk instituut. Bovendien moet het bedrijf actief op zoek gaan naar geschikte alternatieven.
- * Het gebruik van methylbromide of andere gasvormige of vluchtige ontsmettingsmiddelen voor bodemontsmetting is niet toegestaan. Als het bedrijf niet zeker is van de oorsprong van een middel en zijn mogelijk classificatie onder gasvormige of vluchtige ontsmettingsmiddelen, dan moet het contact opnemen met de plaatselijke leverancier voor details voordat dit middel wordt gebruikt voor bodemontsmetting. E.e.a moet worden aangetoond. Alternatieve methodes moeten toegepast worden.

Eisen

Interpretatie

2.2.7 Smiters mogen niet meer dan 4 uur per dag spuiten. Door het hoge risico en de blootstelling aan giftige stoffen, moet er een roulatiesysteem zijn of een medisch monitoringssysteem.

* Alle smiters moeten geïnstrueerd worden over de risico's.
* Het bedrijf moet kunnen aantonen dat smiters niet meer dan 4 uur per dag spuiten. Voor elke spiter moeten er gegevens bijgehouden worden.
* Taakroulatieprogramma's moeten geïmplementeerd worden. De volgende richtlijn wordt aanbevolen: 1 week spuiten en 2 weken niet spuiten.
- De eis met betrekking tot taakroulatie vervalt wanneer er een medische monitoring aanwezig is. Wanneer bij de medische controle te hoge waarden in het bloed aangetroffen worden, wordt de persoon uit de spuitploeg genomen, waarbij zijn/haar beloningswaarde op peil blijft.
- Wanneer het bedrijf kan bewijzen dat smiters incidenteel (minder dan 5 uur per week) spuiten, dan kunnen er uitzonderingen gemaakt worden in het roulatieschema. Dit moet per geval beoordeeld worden.

! 2.2.8 Registratie en documentatie van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moet uitgevoerd worden, waarbij de datum, tijd, gewas en ongedierte/ziekte en informatie over het gebruikte gewasbeschermingsmiddel, werkzame stof, hoeveelheid en dosering worden aangegeven. Aan het eind van elke maand moet het totale gebruik van toegepaste gewasbeschermingsmiddelen per gewas opgeteld worden en omgerekend naar kg werkzame stof per hectare per giftige WHO klasse.

E.e.a moet worden aangetoond door:
* Registratie van elke toepassing van gewasbeschermingsmiddelen waarbij ten minste worden gegeven: datum, tijd, spiter, gebruikte chemicaliën, plaats van gewas en dosering.

2.2.9 De meest geschikte combinatie van organische, teelttechnische, mechanische en chemische methodes dient gebruikt te worden. Organische methodes moeten behandeling met gewasbeschermingsmiddelen vervangen indien mogelijk. Gewasbeschermingsmiddelen mogen alleen op een selectieve manier worden gebruikt in overeenstemming met de drempel van schade aan het gewas. De overlast van ongedierte of uitbraak van ziektes moet laag gehouden worden

* Als er gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt dan wordt er van het bedrijf verwacht dat het naar de best mogelijke alternatieven zoekt om het niveau van ongedierte en ziektes omlaag te brengen door verschillende technieken te gebruiken. Bijvoorbeeld hygiënische maatregelen om effectief besmette planten te verwijderen in plaats van te spuiten, inzetten van natuurlijke vijanden om schadelijke insecten / mijten te bestrijden, insectenvanglampen of folie om schadelijke motten te vangen, etc.

! 2.2.10 De werkgever dient te zorgen voor beschermende kleding en hulpmiddelen voor eenieder die met het bespuiten belast is. De beschermende middelen bestaan uit:

* Het bedrijf moet gratis beschermende kleding en hulpmiddelen ter beschikking stellen. Werknemers moeten instructies krijgen over wanneer en hoe deze te gebruiken en waarom (taak van veiligheidsfunctionaris). Alle kledingstukken die in de MPS-SQ schema staan moeten altijd beschikbaar zijn en het is verplicht deze te dragen. Slijtage of schade moeten geregistreerd worden, net als de uitgevoerde reparatie.
* Beschermende hulpmiddelen moeten schoongemaakt worden en goed opgeborgen na elke spuitbeurt.

! * maskers

* Het type masker moet geschikt zijn (bij voorkeur type A2P3 of gelijkwaardig) om de werknemers die belast zijn met spuiten te beschermen tegen verschillende gevaarlijke chemicaliën. Dit moet regelmatig gecontroleerd worden en de filters moeten vervangen worden.
* Afhankelijk van het type filter, de frequentie en het gebruik van verschillende soorten chemicaliën moeten filters over het algemeen regelmatig (elke twee maanden) worden vervangen. Plaatselijke regels kunnen anders zijn. Het is in ieder geval nodig om de filters te vervangen zodra men, met masker op, de chemicaliën ruikt tijdens het spuiten. Als deze periode overgeschreden wordt dan moet dit verantwoord worden. Let op: filters moeten bewaard worden op een veilige plek, bij voorkeur in een luchtdichte doos en niet samen met de gewasbeschermingsmiddelen.
* E.e.a. moeten worden aangetoond door:
- Registratie van het aantal uren dat de filters gebruikt worden en vervanging van de filters.

	Eisen	Interpretatie
!	* vloeistofdichte overalls	* Overalls moeten vloeistofdicht zijn en moeten het hele lichaam bedekken. Een schort is niet toegestaan. Dit geldt ook voor magazijnpersoneel. * Overalls voor éénmalig gebruik die meteen weggegooid worden zijn niet aan te bevelen, omdat deze niet helemaal vloeistofdicht zijn.
!	* vloeistofdichte handschoenen	* Het type handschoen moet chemicaliën proof zijn. * Dunne latex handschoenen (vaak gebruikt door oogsters) zijn niet toegestaan.
!	* veiligheidsbril	* Zowel complete maskers als speciale brillen zijn toegestaan.
!	* rubberlaarzen	* Gewone werkschoenen of veiligheidslaarzen zijn niet geschikt bij toediening van gewasbeschermingsmiddelen. * Rubberlaarzen zijn vereist bij zowel de voorbereidingen als het spuiten zelf.
2.2.11	Er dienen faciliteiten voor omkleden en wassen na het spuitwerk aanwezig te zijn. Na het werken met gewasbeschermingsmiddelen dient men zich grondig te wassen.	* Het bedrijf moet zorgen dat de werknemers een gelegenheid hebben waar ze zich na het spuiten kunnen douchen en omkleden. De douche moet zich op het bedrijfsterrein bevinden. Het moet worden voorkomen dat andere werknemers, familie of omstanders in aanraking komen met besmette overalls, handschoenen enz. * Bovendien is de kans dat de werknemers zich inderdaad wassen groter wanneer de douche zich op het bedrijfsterrein bevindt. Er kan dan vanuit het bedrijf beter op worden toegezien. Beschermende kleding mag niet in dezelfde ruimte opgeslagen worden als persoonlijke kleding. Er kan worden volstaan met een eenvoudige doucheruimte. * Er moet een aparte omkleedruimte zijn (geen toilet) en de ruimte voor mannen en vrouwen moet gescheiden zijn. Als richtlijn geldt een douche per 5 spuiters. Zie ook plaatselijke wet- en regelgeving.
2.2.12	Eenieder die met bespuiten belast is dient elke 3 maanden medisch te worden gekeurd, met inbegrip van het testen van het cholinesteraseniveau in het bloed door een onafhankelijk instituut.	* De medische controle en bloedtest moet uitgevoerd worden door onafhankelijke artsen. De test omvat algemene zaken als hart, longen, bloeddruk, infecties, huidirritaties etc. Bloedtesten worden afgenomen om het gehalte cholinesterase te controleren. Resultaten worden vertrouwelijk behandeld en alleen doorgegeven aan de betrokken medewerker. De werknemers worden geïnformeerd over de reden voor deze test, waarom deze nodig is, waarom die wordt uitgevoerd. Als een uitslag een probleem aangeeft dan moet de werknemer geen spuitwerkzaamheden meer verrichten totdat er weer normale bloedwaarden zijn. * Uitzonderingen qua frequentie en inhoud van de medische controle / bloedtesten voor magazijnpersoneel en spuiters moeten verantwoord worden d.m.v. RI&E en een brief van het instituut of de arts die de onderzoeken heeft uitgevoerd. Dit moet per geval beoordeeld worden. E.e.a. moet worden aangetoond door: * Registratie van medische controles * De resultaten van de controle moeten op begrijpelijke wijze aan de werknemer doorgegeven worden. * Er moet een compleet dossier van deze onderzoeken worden bijgehouden.
2.2.13	Het is verboden in de kassen te spuiten als daar onbeschermd werknemers zijn. Er moeten waarschuwingsborden staan bij de ingang van de ruimtes waar gespoten wordt en waarop staat wanneer het weer veilig is om de kas te betreden.	* Veiligheidsinstructies en herbetredingstijden moeten duidelijk aangegeven, geïmplementeerd en begrepen worden. Het gebruik van pictogrammen wordt aanbevolen.
2.2.14	Als gewasbeschermingsmiddelen in een kas worden toegepast, dienen de volgende herbetredingstijden te worden aangehouden.	* "Natte" gewassen mogen onder geen enkel beding worden geoogst of vervoerd.

Eisen

Zeer giftige middelen (WHO Tox I) en Carcinogenen (EPA A+B): 24 uur

Interpretatie

* Bedrijven moeten zich houden aan een periode van 24 uur voordat de kas betreden mag worden als er gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt uit de groep WHO Tox I en EPA A+B.

* Zie lijst met WHO Tox I en EPA A + B pesticides.

* Wanneer er een korte herbetredingstijd wordt aangeraden door een specifieke leverancier in een bepaald land, dan moet het bedrijf zich nog steeds houden aan de richtlijn van 24 uur zoals vastgesteld door de WHO.

* Bij bedrijven die snijbloemen telen en waar gewassen een keer of meerdere keren per dag worden geoogst, dan moeten de juiste stappen worden ondernomen om het gebruik van deze middelen te voorkomen.

* Als er geoogst moet worden binnen die 24 uur dan moet het gewas droog zijn en moeten de betrokken werknemers beschermende kleding zoals handschoenen, overalls, rubberlaarzen, maskers en beschermende brillen dragen.

Giftige middelen (WHO Tox II): 12 uur

* Zie lijst WHO Tox II. Bedrijven moeten zich houden aan een periode van 12 uur voordat de kas weer betreden kan worden.

* Wanneer er een korte herbetredingstijd wordt aangeraden door een specifieke leverancier in een bepaald land, dan moet het bedrijf zich nog steeds houden aan de richtlijn van 12 uur zoals vastgesteld door de WHO.

* Bij bedrijven die snijbloemen telen en waar gewassen een keer of meerdere keren per dag worden geoogst, dan moeten de juiste stappen worden ondernomen om het gebruik van deze middelen te voorkomen.

* Als er geoogst moet worden binnen die 12 uur dan moet het gewas droog zijn en moeten de betrokken werknemers beschermende kleding zoals handschoenen, overalls, rubberlaarzen, maskers en beschermende brillen dragen.

Minder giftige middelen (WHO Tox III + IV): 6 uur

* Zie lijst WHO Tox III + IV. Bedrijven moeten zich houden aan een periode van 6 uur voordat de kas weer betreden kan worden.

* Wanneer er een korte herbetredingstijd wordt aangeraden door een specifieke leverancier in een bepaald land, dan moet het bedrijf zich nog steeds houden aan de richtlijn van 6 uur zoals vastgesteld door de WHO.

* Bij bedrijven die snijbloemen telen en waar gewassen een keer of meerdere keren per dag worden geoogst, dan moeten de juiste stappen worden ondernomen om het gebruik van deze middelen te voorkomen.

* Als er geoogst moet worden binnen die 6 uur dan moet het gewas droog zijn en moeten de betrokken werknemers beschermende kleding zoals handschoenen, overalls, rubberlaarzen, maskers en beschermende brillen dragen.

Indien er gewasbeschermingshandelingen worden uitgevoerd dient dit duidelijk zichtbaar gemaakt te worden. Dan mag de kas niet betreden worden. Als de kas niet helemaal gesloten is dan moeten de werknemers op 10 meter afstand van de kas blijven.

* Zie ook 2.2 13

Eisen

Interpretatie

- 2.2.15 Al het personeel dat toegang heeft tot de gewasbeschermingsmiddelenopslag dient getraind te worden in de opslagprocedures, het omgaan met en doseren van het concentraat.
- 2.2.16 Alle gewasbeschermingsmiddelen dienen in de originele verpakkingen te worden opgeslagen en van labels te worden voorzien met daarop duidelijk vermeld de aanmaakdatum.
- ! 2.2.17 Gewasbeschermingsmiddelen en chemicaliën dienen overeenkomstig de plaatselijke verordeningen te worden opgeslagen, echter de volgende minimum standaarden dienen te worden aangehouden:
- ! De opslagruimte dient deugdelijk afsluitbaar en brandbestendig, goed geventileerd en goed verlicht, schoon en droog te zijn en dient een adequate bescherming tegen vorst te bieden.
- ! Bij eventuele lekkage of morsen mag de verontreiniging zich nooit buiten de opslagruimte kunnen verspreiden.
- ! De opslagruimte dient zodanig te zijn ontworpen dat de gewasbeschermingsmiddelen goed bereikbaar zijn.
- ! Gewasbeschermingsmiddelen dienen afzonderlijk te worden opgeslagen.
- ! Gewasbeschermingsmiddelen in poedervorm dienen op planken boven de vloeibare gewasbeschermingsmiddelen te worden opgeslagen.
- ! Zuren en basen moeten altijd zo opgeslagen zijn dat er geen vermenging bij morsen mogelijk is.
- ! De planken dienen van niet-absorberende materialen te zijn vervaardigd.
- * Afhankelijk van plaatselijke wet- en regelgeving moet de training uitgevoerd worden door een erkende externe organisatie of "in-company" mits de organisatie/persoon gekwalificeerd en ervaren is en op de hoogte van de laatste informatie/ontwikkelingen. De inhoud van de training (behandelde onderwerpen) en de namen van de werknemers die hieraan deelgenomen hebben moeten geregistreerd worden.
- * Training moet een of twee keer per jaar plaatsvinden afhankelijk van de wet- en regelgeving van het land. Er moet altijd iemand zijn die spuitactiviteiten registreert als de spuitspuit hiervoor niet zelf verantwoordelijk is.
- * In sommige landen zijn officiële spuitlicenties meer dan een jaar geldig. Dit is toegestaan als dit het geval is en jaarlijkse herhalingslessen zijn dan niet nodig. Zie plaatselijk wet- en regelgeving.
- E.e.a moet worden aangetoond worden door:
- * Een lijst met spuiters en hun status, meest recente aanwezigheid bij spuittraining.
- * Er mogen geen middelen worden opgeslagen met labels waarop een taal staat gedrukt die niet de lokaal gesproken taal is.
- * Zie ook plaatselijke regels en bouwvoorschriften t.a.v. opslag van gewasbeschermingsmiddelen en chemicaliën.
- * De vloer moet vloeistofdicht zijn, er moet een drempel zijn en zand of zaagsel of gelijkwaardig, absorberend materiaal om verspreiding tegen te gaan en om gemorste substanties veilig te kunnen verwijderen.
- * Zie ook veiligheidsvoorschriften op het etiket.
- * De opslagruimte moet hoog genoeg zijn zodat iemand rechtop kan staan en vrij kan bewegen om zo te voorkomen dat men ergens tegen aanstoot of iets omver gooit.
- * Gewasbeschermingsmiddelen moeten afzonderlijk te worden opgeslagen van materialen zoals meststoffen, verpakkingsmateriaal, kleding, eten en andere voorraden. Voedingsmiddelen mogen niet opgeslagen worden met gewasbeschermingsmiddelen.
- * Gewasbeschermingsmiddelen mogen nergens anders worden opgeslagen dan in de hiervoor bedoelde opslagruimte.
- * Vaste stoffen: poeders, granulaat, spuitbussen boven; vloeistoffen beneden in containers die niet direct op de vloer staan.
- * Zuren en basen moeten afzonderlijk opgeslagen worden om negatieve interacties in geval van morsen in een vloeistofdichte omgeving.
- * Plastic trays / containers op houten planken zijn acceptabel. Maar het bedrijf moet bij voorkeur de houten planken vervangen door niet-absorberend materiaal.

	Eisen	Interpretatie
!	Er dienen adequate faciliteiten voor het doseren en mengen van de gewasbeschermingsmiddelen beschikbaar te zijn. Opvang van gemorste vloeistoffen moet mogelijk zijn, zonder dat het rechtstreeks naar het riool kan vloeien.	* Het doseren en mengen moet op een bepaalde plek plaatsvinden. Er moet genoeg ruimte zijn, ventilatie, licht. Het werkoppervlak moet stabiel zijn (niet een wankelende tafel bijvoorbeeld), de medewerker moet beschermende kleding dragen - kan worden uitgevoerd in de opslagruimte. Hulpmiddelen bij het mengen zijn: weegschalen (correct gekalibreerd), maatbekers, pipetten, etc.
!	Er dienen veiligheidsvoorzieningen (oogdouche, goede beschikbaarheid van water) te zijn voor het geval personeelsleden met de gewasbeschermingsmiddelen in aanraking komen of als er gemorst wordt.	* Er moet water in de buurt zijn. Een kraan buiten, die makkelijk te bereiken is, of een emmer die dichtbij staat (water wordt regelmatig ververs). Andere absorberende materialen moet ook binnen handbereik zijn (zie eerste vereiste voor opslag).
!	Alleen personeelsleden die voldoende training in het omgaan met gewasbeschermingsmiddelen hebben gekregen, zullen toegang hebben tot de opslagruimten of de sleutels daarvan.	* Het slot moet stevig zijn en alleen bevoegd personeel heeft een sleutel (of weet de code). Zij moeten de sleutel altijd bij zich dragen.
!	De procedure in geval van ongelukken en een lijst met contactpersonen dient steeds in de opslagruimte aanwezig te zijn.	* De procedures bij noodgevallen moeten zichtbaar opgehangen worden bij de ingang. De inhoud moet begrepen worden door betrokken personen.
!	De toegangsdeuren dienen van waarschuwborden te zijn voorzien.	* De borden moeten het gevaar duidelijk aangeven, bijvoorbeeld door doodshoofd symbool.
2.2.18	Meststoffen moeten opgeslagen worden volgens de volgende minimum standaarden: Ze moeten in een schone, droge en afsluitbare ruimte worden opgeslagen. Ze moeten apart van gewasbeschermingsmiddelen, andere chemicaliën en verse producten worden opgeslagen.	E.e.a. moet worden aangetoond door: * Visuele inspectie E.e.a. moet worden aangetoond door: * Visuele inspectie * Mondelinge bevestiging door werknemer
! 2.2.19	Het gebruik van meststoffen moet geregistreerd en geadmistreerd worden waarbij de verantwoordelijke persoon, datum en gewas, hoeveelheid en dosering worden aangegeven.	E.e.a. moet worden aangetoond door: * Ieder gebruik van meststoffen moet geregistreerd worden met minstens de gegevens wat betreft datum, verantwoordelijke persoon, hoeveelheid en dosering. * De machine die bij het gebruik van meststoffen wordt aangewend (bijv. door irrigatie of mechanische distributie) moet worden geregistreerd.
2.2.20	Chemische meststoffen moeten selectief gebruikt worden waarbij het gewas, de grond en het blad nauwkeurig geobserveerd worden. De input moet optimaal aangepast zijn aan de behoefte van de planten.	* He bedrijf moet kunnen aantonen dat er regelmatig bodem/bladanalyse plaatsvindt om zo het mestprogramma aan te passen en de groei van het gewas te optimaliseren.
2.2.21	Verlies van meststoffen doordat deze doorsijpelt in de grond moet tot een minimum beperkt worden. Het toedienen van stikstof en water is alleen voor de groei van het gewas. De hoeveelheid gebruikte stikstof moet maandelijks per hectare berekend worden en gedocumenteerd worden.	* De hoeveelheid stikstof moet maandelijks per hectare berekend worden (of elke 4 weken) en in de administratie opgeslagen worden.
2.2.22	Er moeten geschikte en goed gekalibreerde machines gebruikt worden voor het toepassen van meststoffen. Het type machine en de methode (bijv. door irrigatie of mechanische distributie) moeten geregistreerd worden.	* Er moet bijgehouden worden dat de machines voor het toepassen van meststoffen gekalibreerd zijn en als er afwijkingen zijn, hoe deze zijn gecorrigeerd. Dit moet regelmatig gebeuren, dat wil zeggen minimaal jaarlijks, tenzij anders aangegeven in de gebruiksaanwijzing of aangegeven in het bedrijfsbeleid. E.e.a. kan aangetoond worden door: * Onderhoudsdossier
3.	Milieubescherming 1)	
3.1	Daar waar mogelijk moeten minder giftige of biologisch afbreekbare chemische middelen worden gebruikt.	* Controle op registratie en bedrijfsbeleid over dit onderwerp.
3.2	Als er substraat wordt gebruikt, dan dienen er gegevens beschikbaar te zijn over de hoeveelheid, leverancier en soort substraat. Het substraat mag niet afkomstig zijn van beschermde natuurgebieden. (2.9d)	* De gegevens tonen aan dat het substraat niet afkomstig is van beschermde natuurgebieden.

Eisen	Interpretatie
3.3 Als het substraat gerecycled wordt, dan moeten er gegevens beschikbaar zijn m.b.t. hoeveelheid, soort en datum van recycling. Als er geen recyclingprogramma is, moet dit verantwoord worden. (2.9e)	* Als recycling van substraat plaatsvindt, dan zijn er gedetailleerde gegevens nodig, als er geen recycling is, dan moet er een goede verantwoording zijn.
3.4 Stomen heeft de voorkeur bij het ontsmetten van substraat. Als er chemische middelen worden gebruikt, dan moeten de handelsnaam, de werkzame stof, toediening en datum geregistreerd worden. Ook methode van toediening zoals onderdampelen of chemisch ontsmetten moeten geregistreerd worden. (2.9c + 2.9g)	* Als er chemische middelen worden gebruikt voor ontsmetting dan moeten details over toediening en methode worden geregistreerd.
3.5 Als het substraat op het bedrijf wordt ontsmet, dan moeten de naam/nummer van het ontsmette veld en de datum worden geregistreerd. Als er door derden ontsmet wordt, dan moet de naam en de locatie van het bedrijf geregistreerd worden.	
3.6 Substraat dat niet meer hergebruikt kan worden moet naar een professioneel recycling of afvalbedrijf gebracht worden. Hoeveelheid substraat, soort, datum en de naam van het bedrijf moeten geregistreerd worden. (2.9e)	
3.7 Bodem-, water- en luchtverontreiniging door gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en chemische stoffen moet vermeden worden indien mogelijk. (2.12a)	* Bedrijven moeten een doorlopende analyse uitvoeren om milieuvervuiling tegen te gaan. Dit moet meetbaar zijn per relevant onderwerp.
3.8 Het bedrijf moet een beleidsplan opstellen voor de bescherming van het milieu en het duurzame gebruik van natuurlijke bronnen (water, bodem, lucht). (2.20)	* In het beleidsplan wordt beschreven welke bijdrage het bedrijf levert aan natuurbehoud en duurzaam gebruik van natuurlijke bronnen (water, bodem, lucht) met aanvaardbare doelen en meetpunten.
3.9 Organische meststoffen en gecomposteerd organisch afval moeten gebruikt worden voor de verbetering en de behandeling van de bodem om zo het gebruik van chemische meststoffen te verminderen.	
3.10 Een speciaal aangestelde en opgeleide milieufunctionaris moet de suggesties voor verbetering evalueren en controleren of deze voldoen aan de regels, in samenwerking met de personeelsvertegenwoordiging.	* De milieufunctionaris moet door opleiding of praktijkervaring aantonen dat hij of zij in staat is om te beoordelen of wordt voldaan aan de lokale regels m.b.t. het milieu. Dit moet in samenwerking met de personeelsvertegenwoordigers gebeuren.
3.11 Werknemers moeten geïnformeerd worden over de beoogde maatregelen en instructies om hen zo te motiveren bij te dragen aan de implementatie daarvan (2.11)	* Er is schriftelijk bewijs dat aantoont dat werknemers zijn geïnformeerd over stimulerende maatregelen en instructies aangaande milieuvraagstukken om hen zo te motiveren bij te dragen aan de implementatie hiervan.
3.12 Er moeten speciale en effectieve maatregelen worden genomen om drinkwaterbronnen, grondwater, oppervlaktewater, rivieren, dijken en meren te beschermen. (2.16f)	
3.13 Er moet speciale aandacht besteed worden aan de bescherming van de flora en fauna binnen het bedrijf en zijn omgeving. (2.20)	* Er moet schriftelijk en fysiek bewijs zijn dat aantoont dat het bedrijf de directe en indirecte biodiversiteit binnen en buiten het bedrijf verbetert.
3.14 Als er in het open veld gespoten wordt, dan moet er rekening gehouden met het feit dat wilde dieren vergiftigd kunnen worden (bijlage C).	* Het bedrijf moet beleidsplannen hebben geïmplementeerd waarbij het vergiftigen van wilde dieren tot een minimum beperkt wordt bij het spuiten in het open veld.
3.15 Voor watergift dient het bedrijf een milieuvriendelijk watermanagementsysteem te implementeren waarbij zo min mogelijk water wordt verbruikt en men zuinig omspringt met grond- en oppervlaktewater. (2.16c)	* Een goed watermanagementplan moet beschikbaar zijn dat rekening houdt met de genoemde onderwerpen.
3.16 Het gebruik van water en energie moet geregistreerd en voorzien zijn van documentatie voor de verschillende kassen en sectoren.	

Eisen	Interpretatie
3.17 Irrigatie moet plaatsvinden door middel van methodes en systemen die zo min mogelijk water verbruiken (bijv. druppelen, direct toedienen van water op de wortels, etc.) en door adequate meet- en controlesystemen te gebruiken (tensiometers etc.). (2.16b)	* Het bedrijf moet een irrigatiesysteem hebben geïmplementeerd dat bijdraagt aan een verlaging van het waterverbruik.
3.18 Indien mogelijk moet regenwater opgevangen worden in watertanks met voldoende capaciteit. Een daling van het grondwaterpeil of andere negatieve effecten op de beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwater en irrigatiewater voor omliggende plaatsen en agrariërs moeten vermeden worden.	
3.19 Het energieverbruik (electriciteit, olie, gas) moet tot een minimum beperkt worden. Indien mogelijk moet er gebruik worden gemaakt van duurzame energiebronnen (zon, wind, restwarmte).	
3.20 Het verminderen van afval en vervuiling moet hoge prioriteit krijgen. Het bedrijf met een goed afvalplan voor het scheiden en afvoeren van afval hebben. Het storten van afval moet conform de wetgeving plaatsvinden. Dit moet door een goed opgeleide toezichthouder gemonitord worden. (2.20)	* Het bedrijf moet een goed afvalplan hebben waarbij alle gevaarlijke afvalproducten worden behandeld. * Dit plan moet gemonitord en geïmplementeerd worden en moet voldoen aan de eisen van de nationale wetgeving.
3.21 Organisch afval, met name afval van gewassen moet gecomposteerd worden op een geschikte manier en worden hergebruikt op het bedrijf. Het is strikt verboden om dieren te voederen met materiaal dat besmet is met gewasbeschermingsmiddelen. (2.12a)	* Organisch afval moet gecomposteerd worden zodat er geen risico is op een negatief effect op het milieu.
3.22 Alle soorten afval, vooral gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en chemische residuen mogen niet gestort worden in de grond, afvoerpijpen of waterleidingen. Residuen van gewasbeschermingsmiddelen moeten verdund worden (bijv. 1:10) en verspoten worden over gewassen binnen de kassen. (2.14n + 2.15h)	* Restjes van vooral gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en chemische residuen mogen niet gestort worden in de grond, afvoerpijpen en waterbronnen. * Restjes moeten verdund worden en verspoten worden over de gewassen. * Let op: wissel de plaats van het toedienen van overschotten af om zo te voorkomen dat er een afvalproduct zoals hiervoor genoemd ontstaat.
3.23 Lege verpakkingen of vaten van gewasbeschermingsmiddelen of chemicaliën moeten drie keer gespoeld worden op een veilige plaats voordat ze aan de leverancier teruggegeven worden. Als het niet mogelijk is de verpakkingen terug te geven, dan moeten deze doorboord worden na het schoonmaken en verbrand of begraven worden waarbij alle voorzorgsmaatregelen ter bescherming van het milieu en de gezondheid in acht worden genomen en strikt gehandhaafd worden. (2.12b) Hergebruik van verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen en chemicaliën voor drinkwater of voor het bewaren van voedsel is verboden.	* Nadat de verpakking van gewasbeschermingsmiddelen of chemicaliën zijn schoongemaakt, worden deze bij voorkeur aan de leverancier teruggegeven. Als er geen recycling mogelijk is in de buurt, dan moeten de verpakkingen doorboord worden en daarna verbrand of begraven worden. * Het vuilverbrandingsapparaat moet geschikt zijn voor het werk, wat betekent dat de temperatuur (800-1000 graden) een heel hoog niveau moet kunnen bereiken om zo volledig en snel de verpakkingen te kunnen verbranden en het risico op giftige dampen wordt beperkt. * Als er geen andere mogelijkheid is, dan is het begraven van de producten (na te zijn schoongemaakt en doorboord) toegestaan op een plaats waar het risico voor mens en milieu minimaal is.
3.24 Papier, plastic, metaal, hout en ander afvalmateriaal moet gescheiden worden en indien mogelijk gerecycled. (2.12a)	* Het bedrijf moet een plan opstellen om het recyclen van verschillende producten zoveel mogelijk te laten plaatsvinden. Als er geen recycling van die producten plaatsvindt, dan moet het bedrijf dit verantwoorden. * In sommige landen wordt erkend dat sommige afvalproducten niet goed kunnen worden gerecycled door beperkingen in infrastructuur of regionale ontwikkeling.
3.25 Al het afvalwater, met name het water dat verontreinigd is met gewasbeschermingsmiddelen en/of chemische middelen, moet speciaal behandeld worden (bijv. bassins, koolstoffilters, chemische ontsmetting met natriumhypochloride NaOCl) voordat het veilig kan worden afgevoerd volgens de wet. (2.12a+ 2.12c)	

Eisen	Interpretatie
3.26 Luchtvervuiling of vervelende stank door het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen of chemicaliën of door verbranding in de open lucht bij woonvoorzieningen moeten strikt vermeden worden.	
3.27 Het bedrijf moet, samen met de bewoners, moeite doen om het milieu en de woongebieden in en rond het bedrijf te beschermen tegen schadelijke effecten en overlast.	
3.28 Om de omgeving te beschermen en wilde dieren te helpen moeten er bomen en struiken geplant worden langs de grensafscheidingen van het bedrijf.	
3.29 Er moet een veilige afstand van minstens 100 meter zijn tussen de woongebieden en woningen en de kassen waar gewasbeschermingsmiddelen en chemicaliën worden gebruikt. Bestaande bedrijven moeten aantonen dat er geen medische of gezondheidsrisico's zijn.	Nvt voor Nederland en Italië.
3.30 Uitbreiding van het bedrijf, verbouwingen, watertoevoer, afvalverwerking en andere relevante milieumaatregelen moeten voldoen aan de wet en de bestaande bouwbesluiten / bestemmingsplannen van de regionale of plaatselijke overheden.	
3.31 Voor zover mogelijk moet het bedrijf projecten steunen op het gebied van milieu en infrastructuur uitgevoerd door de plaatselijke en regionale overheden waardoor de situatie van de werknemers verbeterd wordt (bijv. drinkwatervoorziening, wegen, (her)bebouwing, riolering, vervoer en infrastructuur in de buurt etc.)	* Er moet vastgelegd worden welke bijdrage het bedrijf aan deze zaken levert.
! 3.32 Producenten van agrarische producten kunnen alleen deelnemen aan MPS-SQ, indien ze een MPS-A, -B of -C certificaat hebben, of daaraan gelijkwaardig. MPS-D kwalificatie is gedurende een beperkte tijd ook toegestaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers aan MPS-SQ moeten voor hun producten ofwel een MPS-A, -B of -C kwalificatie hebben, ofwel kunnen aantonen dat de producten gelijkwaardig aan één van bovengenoemde kwalificaties zijn. Voor de geaccrediteerde kwalificaties MPS-A, -B en -C betekent gelijkwaardig een gelijkwaardige productkwalificatie op een niveau vergelijkbaar met MPS-A, -B of -C, vastgesteld door middel van een certificatiesysteem onder accreditatie op basis van NEN-EN 45011 / ISO Guide 65. • Een MPS-D kwalificatie (of gelijkwaardig) voldoet ook, voor maximaal 17 periodes (68 weken) na eerste certificatie van het certificatieschema MPS-ABC (of gelijkwaardige schema). Na die 17 periodes (68 weken) is een MPS-A, -B of -C certificaat (of gelijkwaardig) vereist.
4. Documentatie	
4.1 Er dient een presentielijst voor de trainingen bijgehouden te worden inclusief informatie over het MPS-SQ schema.	* Zie dossier van bedrijf
4.2 Er dient een archief van alle voorraden te zijn en een lijst met namen van bevoegd personeel dat toegang heeft tot deze voorraden.	* De inkoop en het gebruik van voorraad moeten zodanig opgeslagen worden in de administratie dat men dit naderhand kan traceren aan de hand van de geregistreerde data voor MPS.
4.3 Er dient een archief te zijn met de reguliere medische controles van de werknemers.	* Zie dossier van bedrijf
4.4 Een organogram en een lijst met leden van de personeelsvertegenwoordiging met vergaderdata.	* Zie dossier van bedrijf
4.5 Een lijst met de functionarissen / leidinggevendenden die verantwoordelijk zijn voor veiligheid, gezondheid, afvalverwerking en milieubeschermtng.	* Zie dossier van bedrijf

Eisen
4.6 Het jaarlijkse actieprogramma voor verbeteringen op sociaal en milieugebied.

Interpretatie
Het bedrijf moet een gedetailleerd actieplan leveren waarin de relevante zaken op sociaal en milieugebied beschreven staan. Dit plan moet jaarlijks geupdate worden met meetbare maatregelen en verifieerbare doelen. Als richtlijn kunnen de volgende onderwerpen hierin verwerkt worden, maar deze lijst is niet volledig:

- * Sociale aspecten
 - Aantal contracten voor bepaalde tijd die omgezet zijn in onbepaalde tijd.
 - Trainingprogramma's voor werknemers om hun kennis op verschillende gebieden bij te houden. Training voor personeel is belangrijk om voor zichzelf te kunnen opkomen.
 - Indien van toepassing, verbouwen of uitbreiden van woningen als werknemers op het terrein wonen.
 - Bijdrage aan sociale projecten in de buurt van of rond het bedrijf.
 - Bijeenkomsten voor personeel organiseren waarbij bewustzijn gecreëerd wordt op het gebied van gezondheid, veiligheid en welzijn.

- * Milieu-aspecten:
 - Het verbruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen tot een minimum beperken door toepassing van andere methodes
 - Een beleidsplan voor het optimaliseren van afvalverwerking- Bijdrage door het bedrijf aan de toename van biodiversiteit op het bedrijf en in de directe omgeving, etc.

[1] Nummer tussen haakjes is nummer van MPS-GAP eis

Bijlage A: Voorbeeld vignet

Bijlage B: NL MPS-SQ Sanctiereglement

1.0 Eisen schema MPS-SQ			
1.1	<p>Er moet worden voldaan aan de volgende verplichte punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Hoofdstuk 1.1 (paragraaf 1.1.1 t/m 1.1.7) * Hoofdstuk 1.2 (paragraaf 1.2.1 t/m 1.2.6) * Hoofdstuk 1.3 (paragraaf 1.3.1 en 1.3.2) * Hoofdstuk 1.4 (paragraaf 1.4.1, 1.4.2, 1.4.4 en 1.4 5) * Hoofdstuk 1.5 (paragraaf 1.5.1 t/m 1.5.11) * Hoofdstuk 1.6 (paragraaf 1.6.1 t/m 1.6.4) * Hoofdstuk 1.7 (paragraaf 1.7.1 en 1.7.2) * Hoofdstuk 1.8 (paragraaf 1.8.1, 1.8.3 en 1.8.4) * Hoofdstuk 1.10 (paragraaf 1.10.1) * Hoofdstuk 2.1 (paragraaf 2.1.3, 2.1.9, 2.1.10 en 2.1.11) * Hoofdstuk 2.2 (paragraaf 2.2.2, 2.2.8, 2.2 10, 2.2.17 en 2.2.19). * Hoofdstuk 3 (paragraaf 3.32) 	<p>Er is een afwijking geconstateerd.</p>	<p>Waarschuwing.</p> <p>Het certificaat wordt niet toegekend (bij de certificatie audit) of teruggetrokken (bij vervolg audits).³</p> <p>Deelnemer dient binnen 28 dagen na ontvangst van het resultaat van de audit aantoonbaar corrigerende maatregelen te nemen.⁴</p>
1.2	<p>Er dient te worden voldaan aan de eisen zoals gesteld in het certificatieschema MPS-SQ.</p>	<p>Er is een afwijking geconstateerd: er wordt niet aan de overige controlepunten voldaan.</p>	<p>Waarschuwing.</p> <p>Het certificaat wordt niet toegekend (bij de certificatie audit) of teruggetrokken (bij vervolg audits).³</p> <p>Deelnemer dient binnen 3 maanden na ontvangst van het resultaat van de audit aantoonbaar corrigerende maatregelen te nemen.</p>

1.3	Corrigerende maatregelen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd binnen de gestelde termijn.	Corrigerende maatregelen zijn niet aantoonbaar uitgevoerd binnen de gestelde termijn. ¹	<p>Waarschuwing.</p> <p>Er wordt een termijn gegeven van twee weken om de corrigerende maatregelen alsnog aantoonbaar te maken.</p>
1.4	Corrigerende maatregelen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd binnen de gestelde termijn.	Corrigerende maatregelen zijn niet uitgevoerd binnen de gestelde termijn. ¹	<p>Het certificaat wordt niet toegekend / terug getrokken.</p> <p>De overeenkomst wordt tijdelijk opgeschort totdat corrigerende maatregelen aantoonbaar zijn uitgevoerd.²</p>
1.5	Aanpassingen in het certificatieschema dienen te worden geïmplementeerd door de deelnemer.	Aanpassingen zijn niet geïmplementeerd door de deelnemer	<p>Het certificaat wordt terug getrokken.</p> <p>De overeenkomst wordt tijdelijk opgeschort totdat corrigerende maatregelen aantoonbaar zijn uitgevoerd.²</p>
1.6	Corrigerende maatregelen / implementatie van de aanpassingen dienen bij tijdelijke opschorting van de overeenkomst binnen 6 maanden te worden aangetoond.	De corrigerende maatregelen / implementatie van de aanpassingen is niet aangetoond binnen de termijn van 6 maanden.	De overeenkomst wordt ontbonden.
1.7	Werkzame stoffen van de MPS-Zwarte lijst werkzame stoffen mogen niet gebruikt worden.	Er is een werkzame stof van de MPS-Zwarte lijst werkzame stoffen gebruikt.	Certificaat wordt ingetrokken voor een kwartaal. Vermelding op de website.

2.0 Gebruik van MPS-logo

2.1	Gebruiksvoorschriften van MPS-vignet worden nageleefd	Overtreding gebruiksvoorschrift	Schriftelijke waarschuwing, met aanwijzing welke maatregelen moeten worden genomen om aan de voorschriften te voldoen. Oplegging van een boete met een maximum van € 450,-- voor iedere overtreding. Publicatie van overtreding met MPS-nummer van de kweker in de nieuwsbrieven en op de website. Ontzegging, voor (on)bepaalde tijd, van het gebruik van de vignetten.
-----	---	---------------------------------	---

¹ Aantoonbaar corrigeren betekent dat bewijsmateriaal aan CI ter beschikking wordt gesteld. Indien de aard van de te nemen corrigerende maatregelen een verificatieonderzoek ter plaatse noodzakelijk maken alvorens het certificaat kan worden toegekend, dan worden de kosten voor deze werkzaamheden in rekening gebracht aan de deelnemer. De deelnemer wordt hierover van tevoren geïnformeerd.

² De tijdelijke opschorting van de overeenkomst duurt maximaal 6 maanden. Indien corrigerende maatregelen niet aantoonbaar zijn genomen zal daarna de overeenkomst worden ontbonden.

³ Gedurende de periode van terugtrekken/niet toekennen/opschorting mogen het MPS-SQ logo, het certificaat of enig ander document met betrekking tot MPS-SQ conform de gebruiksvoorschriften en overige reglementen niet worden gebruikt.

⁴ Daarnaast geeft de CI bij de volgende organisaties/instanties aan welk uitzendbureau niet juist uitbetaalt:

- * het Interventieteam Aanpak Malafide Uitzendbureaus
- * Stichting Normering Arbeid (certificering)
- * Stichting Naleving CAO Uitzendkrachten (Naleving CAO Uitzendkrachten, loon inclusief afdrachten sociaal fonds en pensioen)

Bijlage C: Toxiciteit van gewasbeschermingsmiddelen voor ‘Wildlife’

A) Toxisch voor Vissen

Acetochlor, Alachlor, Aldicarb, Aldrin, Allethrin, Amitraz, Azamethiphos, Azinphos-methyl, Azocyclotin, BAP, Benzfuracarb, Bifenox, Bifenthrin, Bromadiolone, Bromophos, Bromophos-methyl, Bromoxynil, Butylate, Cadusafos, Captafol, Captan, Chlordane, Chlorethoxyfos, Chlorfenvinphos, Chlormephos, Chlorpicrin, Chlorothalonil, Chlorpyrifos, Cloethocarb, Copper Oxychloride, Copper Oxide, Cyanofenphos, Cyhalothrin, Cypermethrin, Dazomet, DDT, Diazinon, Dichlofenthion, Dichlofluanid, Dichlorvos, Diclobutrazol, Diclofop-methyl, Dicofol, Dieldrin, Dienochlor, Difenconazole, Dinobuton, Dinocap, Dinosep, Dinoterp, Diphenylamine, Dodine, Drazoxolon, Edifenphos, Endosulfan, Endothal, EPTC, Esfenvalerate, Ethion, Ethoprop, Fenbutatin-oxide, Fenoxaprop-ethyl, Fenciclonil, Fenpropidin, Fensulfothion, Fenvalerate, Fludioxonil, Fluvalinate, Folpet, Fonofos, Heptenophos, Jodfenphos, Malathion, Maneb, Mephosfolan, Metam-Sodium, Methasulfocarb, Methomyl, Methylisothiocyanate, Monocrotophos, Naled, Niclosamide, Nitrofen, Oxadiazon, Oxamyl, Oxyfluorfen, Parathion, Parathion-methyl, PCNB, Pendimethalin, Permethrin, Phosalone, Phosmet, Pirimiphos-methyl, Promecarb, Prometryn, Propachlor, Propargite, Propiconazole, Prothiophos, Pyrazophos, Quizalofop-ethyl, Resmethrin, Rotenone, Sodium arsenite, Tebufenpyrad, Tefluthrin, Terbutryn, Tetramethrin, Thiophanate-methyl, Thiram, Thiodicarb, Tralomethrin, Triazophos, Tribufos, Triflumizole, Tolyfluanid, Zineb.

B) Toxisch voor Vogels

Aldicarb, Aldoxycarb, Aldrin, Azamethiphos, Azinphos-ethyl, Cadusafos, Carbofuran, Chlorethoxyfos, Chlorfenvinphos, Chlorpyrifos, Demeton-S-methyl, Diazinon, Dicamba, Dichlorvos, Dimethoate, Dinobuton, Dinoseb, Diphacione, Drazoxolon, Endosulfan, EPN, Ethoprop, Fensulfothion, Fonofos, Formetanate, Isazofos, Lindane, Metaldehyde, Methamidophos, Mevinphos, Monocrotophos, Oxydisulfoton, Parathion, Parathion-methyl, Phorate, Phosphamidon, Phoxim, Pirimiphos-methyl, Propaphos, Sodium arsenite, Thiodicarb.

C) Toxisch voor Bijen

Abamectin, Acephate, Azinphos-ethyl, Bacillus thuringiensis BT, BAP, Bifenthrin, Bromophos-ethyl, Carbaryl, Carbosulfan, Chlorfenvinphos, Chlormephos, Chlorpyrifos, Cloethocarb, Copper sulfate, Cypermethrin, DDVP, Deltamethrin, Demeton, Demeton-S-methyl, Diazinon, Dichlorvos, Dicrotophos, Dieldrin, Dimethoate, Dinobuton, Dinoseb, Dinoterb, DNOC, Esfenvalerate, Ethion, Etrimfos, Fenitrothion, Fenprothrin, Fensulfothion, Fenvalerate, Fonofos, Heptachlor, Heptenophos, Jodfenphos, Lindane, Malathion, Mephosfolan, methamidophos, Methidathion, Methomyl, Mexacarbate, Monocrotophos, Naled, Omethoate, Oxadiazon, Oxamyl, Oxydemeton-methyl, Oxydisulfoton, Parathion, Parathion-methyl, Permethrin, Phenothrine, Phenthoate, Phosmet, Phosphamidon, Pirimiphos-methyl, Promecarb, Pyrazophos, Quinalphos, Resmethrin, Tetrachlorvinphos, Tetramethrin, Thiometon, Tralomethrin, Triaziphos, Triflumuron.

Ref: Crop Protection Handbook 2004